

Monitorizarea mass-media în campania electorală pentru alegerile prezidențiale 2016

Raport nr. 6
29 octombrie – 5 noiembrie 2016

I. DATE GENERALE

1.1 Obiectivul proiectului: monitorizarea și informarea opiniei publice privind comportamentul editorial al instituțiilor mass-media în perioada electorală și în campania electorală pentru alegerile prezidențiale din Republica Moldova.

1.2 Perioada de monitorizare: 15 septembrie 2016 – 13 noiembrie 2016.

1.3 Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

Instituțiile mass-media au fost selectate în baza următoarelor criterii obiective: a) forma de proprietate; b) geografie; c) limba de difuzare; d) notorietate/audiență. Astfel, sunt monitorizate instituții mass-media publice și private, cu acoperire națională, cvasi-națională și regională, în limba română și în limba rusă.

1.4 Mass-media monitorizate:

Audiovizual

Moldova 1, Prime TV, Canal 2, Canal 3, Publika TV, Jurnal TV, Realitatea TV, NTV Moldova, ProTV Chișinău, TV7, Accent TV, N4 TV

Portaluri online

Agora.md, Deschide.md, Gagauzinfo.md, Jurnal.md, Moldova24.info, Newsmaker.md, Noi.md, Realitatea.md, Sputnik.md, Today.md, Unimedia.info, Ziarulnational.md

Presa scrisă

Komsomolskaia pravda v Moldove, Panorama, Săptămîna, Timpul

1.5 Obiectul monitorizării

TV (intervalul 18.00-24.00)

- A. Buletinele informative;
- B. Emisiunile cu caracter electoral;
- C. Interviuurile cu candidații;
- D. Vox Populi;
- E. Dezbaterile electorale.

Portaluri online

Întreg conținutul editorial al site-urilor, fără publicitatea marcată corespunzător.

Presa scrisă

Întreg conținutul editorial al publicațiilor periodice monitorizate, fără publicitatea marcată corespunzător.

1.6. Echipa

Proiectul este realizat în cadrul Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte de Asociația Presei Presei Independente (monitorizare presă online și presă scrisă) și Centrul pentru Jurnalism Independent (monitorizare TV).

1.7 Cadrul metodologic

Date statistice: Metodologia monitorizării a fost elaborată de Oxford Media Research Center pentru proiectele de monitorizare ale Organizației Internaționale Campania Globală pentru

Libertatea de Exprimare “Articolul XIX”. Caracteristicile acestei metodologii sunt următoarele: folosirea indicatorilor 1) *cantitativi*, inclusiv tipul, durata, tematica mediatizării, sursele știrilor, frecvența și durata apariției concurenților electorali în știri, și 2) *calitativi*, stabilindu-se părtinirea instituției mass-media monitorizate în reflectarea evenimentelor. Fiecare știre sau opinie este supusă unei evaluări de conținut și de context, pentru a determina dacă sunt favorabile sau defavorabile unui sau altui partid /unui sau altui concurent electoral. Un conținut și/sau un context al știrii pozitiv ori negativ nu indică neapărat tendențiozitatea sau partizanatul instituției media care difuzează știrea. E posibil ca știrea să favorizeze sau să defavorizeze pe unul dintre subiecți, și, cu toate acestea, să fie echidistantă și corectă din punct de vedere profesional. Numai dacă există tendința, pe o anumită perioadă de timp, ca unul dintre subiecți să fie favorizat sau defavorizat, atunci se poate spune că e vorba despre un dezechilibru. **La evaluarea contextului, este măsurată doar frecvența materialelor care îi favorizează sau defavorizează direct sau indirect pe subiecții electorali. Aparitiile neutre sunt quantificate doar din perspectiva frecvenței apariției în imagini și a intervențiilor personale.**

Studii de caz: Ținând cont de impactul major pe care îl are mass-media asupra creării opiniei publice și de credibilitatea mare a acestora în rândul populației, a fost făcută o analiză de conținut a materialelor care au tratat cele mai importante subiecte difuzate de mass-media monitorizate. S-a urmărit identificarea unghiurilor de abordare și modalitățile de prezentare a subiectelor relevante. Materialele au fost analizate atât din punctul de vedere al respectării principiilor unui jurnalism de calitate (obiectivitate, imparțialitate, pluralismul surselor de informare, separarea faptelor de opinie), cât și sub aspect tehnic, din perspectiva recurgerii la procedee tehnice pentru a amplifica sau diminua anumite mesaje.

II. ANALIZA DATELOR

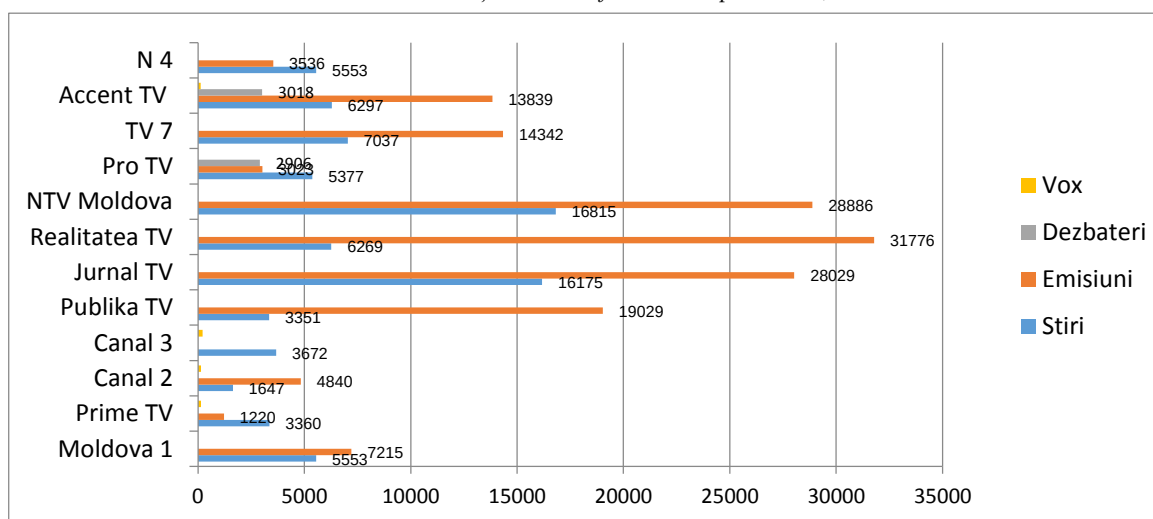
2.1 Audiovizual

Concluzii generale

În perioada de raport, cei 12 radiodifuzori monitorizați au pus pe post 682 de materiale cu caracter electoral direct sau indirect, fiind înregistrată reducerea cu aproximativ 40% a numărului de materiale comparativ cu perioada precedentă de monitorizare. 619 dintre acestea au fost știri, 56 - emisiuni, 5 – Vox Populi și 2 – dezbateri electorale. Volumul total a constituit 250388 sec. sau aproximativ 69,5 ore, dintre care 78287 sec. (21,7 ore) au revent știrilor, 165292 sec. (45 ore) - emisiunilor, iar 5924 sec. (1,7 ore) – dezbaterilor electorale. Vox Populi nu au ocupat prea mult spațiu în buletinele informative – 585 sec.

Cel mai mult spațiu pentru știrile cu caracter electoral direct și indirect au alocat NTV Moldova – 16 815 sec. (4,7 ore) și Jurnal TV - 16175 sec (4,5 ore), iar cel mai mult spațiu pentru emisiuni au oferit Realitatea TV – 31776 sec. (8,8 ore), NTV Moldova – 28886 sec. (8 ore), Jurnal TV – 28029 sec. (7,8 ore) și Publika TV - 19029 sec. (5,3 ore). Vox Populi au fost inserate de Prime TV, Canal 2, Canal 3 și Accent TV. Pro TV și Accent TV au organizat câte o dezbatere electorală în perioada de raport. De notat, că la posturile de televiziune Prime TV, Canal 2, Canal 3 și Publika TV s-a redus substanțial numărul de știri relevante prezentei monitorizări, iar la TV 7 și N4 acest indicator a crescut.

Volumul de materiale cu caracter electoral direct și indirect difuzate la 12 posturi TV, sec.

De cele mai dese ori, subiectele abordate de cele 12 posturi au vizat domeniul politic – 418 materiale și procesul electoral – 235 materiale. Acestea s-au referit la procedura de vot din ziua scrutinului, rezultatele alegerilor, declarațiile concurenților care au acces în turul doi de scrutin și ale celor care au ieșit din cursa electorală, declarații de susținere a candidaților din partea diferiților actori, procedura de vot pentru studenți, problemele de la secțiile de votare din afara țării, rapoartele de monitorizare ale campaniei lansate de către organizațiile societății civile și observatorii internaționali, întâlniri electorale ale candidaților în alegeri, acuzații la adresa concurenților, protestul studenților în fața Comisiei Electorale Centrale și solicitarea de a le permite să voteze în localitățile unde își fac studiile, Campania *Adoptă un vot*, privind mobilizarea cetățenilor moldoveni aflați peste hotare etc.

La documentarea materialelor, o parte din posturi au recurs la cetățeni (275 ori), experți (94 ori), CEC (76 ori), reprezentanți ai societății civile (69 ori), ai Bisericii (54 ori), deputați (38 ori),

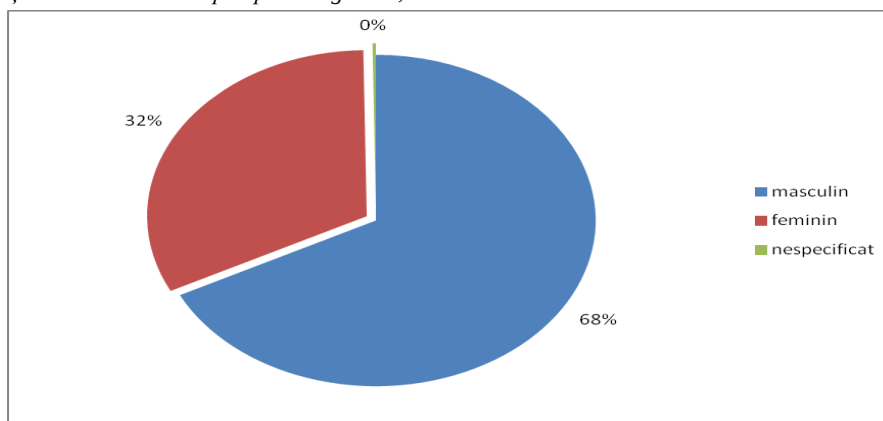
miniștri (16 ori), APL (15 ori) etc. Dintre concurenții electorali, cele mai multe apariții și mențiuni i-au revenit candidatei Partidului Acțiune și Solidaritate, Partidului Platforma Demnitate și Adevăr, Partidul Liberal Democrat Maiei Sandu, care a apărut pe ecran de 213 ori, timp de 9263 sec., durata intervențiilor personale fiind de 4640 sec. Candidatul Partidului Socialiștilor, Igor Dodon, a fost citat sau menționat de 288 ori, timp de 7445 sec., spațiul alocat citatelor directe constituind 3746 sec. Au fost citați și foștii concurenți și membri ai partidelor politice, în special, în materiale privind rezultatele alegerilor și susținerea acordată celor doi concurenți rămași în cursă.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, 12 posturi TV, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Maia Sandu	313	9263	4640
Igor Dodon	288	7445	3746
Iurie Leancă	95	2074	1183
Mihai Ghimpu	79	1531	531
Dumitru Ciubașenco	73	1331	400
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	64	2118	2034
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	65	1527	1094
Partidul Democrat din Moldova	66	1028	339
Partidul Nostru	54	1950	1139
Maia Laguta	53	1047	249
Ana Guțu	53	913	235
Valeriu Ghilețchi	50	899	263
Biserica	54	1979	1320
Silvia Radu	42	760	195
Partidul Liberal	24	676	641
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	30	1123	1017
Partidul Liberal Democrat din Moldova	16	221	165
Partidul Acțiune și Solidaritate	8	82	79
Partidul Liberal Reformator	4	66	66
Marian Lupu	3	20	0
Partidul Ruso-Slavean din Moldova	2	130	128
Mișcarea Populară Antimafie	3	303	219

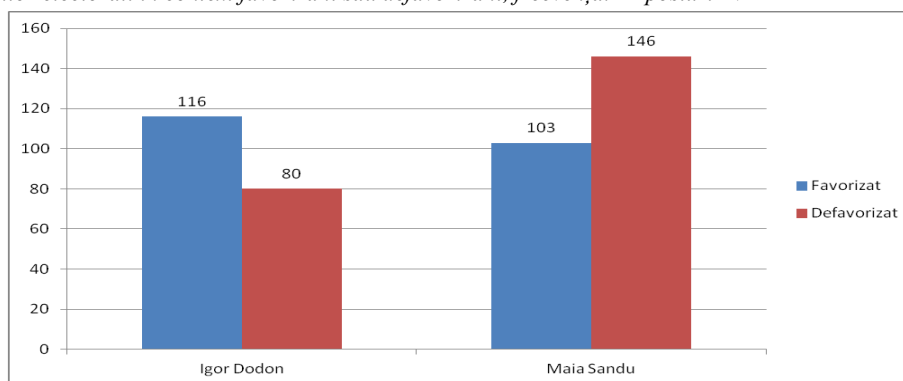
În perioada de raport, per total, la cele 12 posturi TV analizate a crescut ușor rata surselor de sex feminin în știrile și emisiunile relevante, de la 31% la 32%. De notat, că la o parte din posturi a fost remarcată reducerea acestui indicator cu peste 10 puncte procentuale, iar la alte posturi această rată a crescut sau s-a menținut la același nivel.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %

Igor Dodon a fost concurentul cel mai favorizat din punctul de vedere al contextului aparițiilor. Acesta a apărut de 116 ori în lumină pozitivă și de 80 de ori în lumină negativă. Raportul între numărul de apariții în context pozitiv și negativ pentru Igor Dodon a fost de 1,45. Maia Sandu a fost mai mult defavorizată, apărând în lumină negativă în 146 de materiale și în lumină pozitivă în 103 materiale. Raportul între numărul de apariții în context pozitiv și negativ pentru Maia Sandu a fost de 0,7.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvență. 12 posturi TV

În perioada de referință, la posturile private cu acoperire națională **Prime TV**, **Canal 2**, **Canal 3** și **Publika TV** a fost constatată reducerea evidentă a numărului de materiale cu caracter electoral direct sau indirect. Materialele care au vizat concurenții electorali rămași în cursă au pus-o în lumină negativă mai mult pe Maia Sandu, care a fost defavorizată în 44% din materialele de la Publika TV și în 26% din materialele de la Canal 2. La Prime TV și Canal 3 acest procentaj a fost mai mic – 16% și, respectiv, 19%.

Igor Dodon a fost reflectat mai mult în context neutru și pozitiv: 20% din materialele de la Publika, 26% de la Canal 2, 14% - de la Canal 3 și 13% de la Prime TV l-au favorizat pe candidatul PSRM.

Postul de televiziune cu acoperire regională **Jurnal TV** a favorizat-o masiv pe Maia Sandu, atât prin spațiul acordat intervențiilor personale, cât și prin contextul pozitiv al materialelor. În total, 50% din materialele relevante de la Jurnal TV au favorizat-o pe candidata PAS, PPDA și PLDM în alegeri. Igor Dodon a fost defavorizat în 33% din materialele de la Jurnal TV.

În perioada de raport, politica editorială de la **NTV Moldova** și **Accent TV** a fost modificată astfel, încât majoritatea știrilor au vizat-o pe Maia Sandu, care a apărut într-un număr mai mare de materiale decât contracandidatul său, Igor Dodon. Contextul aparițiilor Maiei Sandu a fost în marea majoritate a cazurilor defavorizant - 53% din materiale la NTV Moldova și 50% - la Accent TV. În

contrast, Igor Dodon a fost favorizat atât prin spațiul acordat pentru intervenții directe, cât și prin contextul pozitiv al materialelor cu caracter electoral direct sau indirect. Astfel, 38% din materialele de la NTV Moldova și 47% de la Accent TV au fost favorizante pentru Igor Dodon.

Ceilalți radiodifuzori au avut un comportament relativ echilibrat, fără a fi constatate tendințe de favorizare sau defavorizare clară a concurenților electorali. De notat, că la **Moldova 1 și TV 7**, cei doi concurenți electorali au apărut mai mult în lumină pozitivă decât negativă (Moldova1: 18% Maia Sandu și 15% - Igor Dodon; TV 7: 15% Maia Sandu și 10% Igor Dodon). La **Realitatea TV** Igor Dodon a fost mai mult defavorizat de context (16% din materiale), iar la **N4** s-a remarcat defavorizarea ambilor candidați: Igor Dodon – 32% din materiale, Maia Sandu – 22%. La **Pro TV Chișinău** ambii candidați au apărut în mai multe știri neutre, fiind înregistrate și cazuri când aceștia au apărut în lumină pozitivă și în lumină negativă. Maia Sandu a fost favorizată de context în 16% din materiale.

Moldova 1

În perioada de referință, radiodifuzorul public Moldova 1 a pus pe post 62 de materiale, între care 60 de știri și 2 emisiuni de opinie. Durata totală a materialelor a fost de 12789 sec. (3,5 ore). Marea majoritate a știrilor au abordat teme ce țin de procesul electoral (42) și domeniul politic (19).

Materialele relevante de la Moldova 1 au vizat și citat diplomați, oficiali și observatori străini (21 ori, 364 sec.), cetățeni (15 ori, 182 sec.), reprezentanți ai CEC (14 apariții, 450 sec.), reprezentanți ai societății civile (12 apariții, 311 sec.), ai Bisericii (6 ori, 54 sec.), ai Parlamentului și ai administrației publice locale (câte 4 ori, 44 și, respectiv, 54 sec.). Dintre concurenții electorali care au acces în turul doi de scrutin de cele mai dese ori a fost vizat și citat Igor Dodon – 28 ori. Frecvența apariției Maiei Sandu a fost mai redusă - 24 ori, durata intervențiilor personale fiind mai mare. Foștii concurenți au fost citați preponderent în materialele din ziua alegerilor și în cele privind susținerea declarată pentru un candidat sau altul.

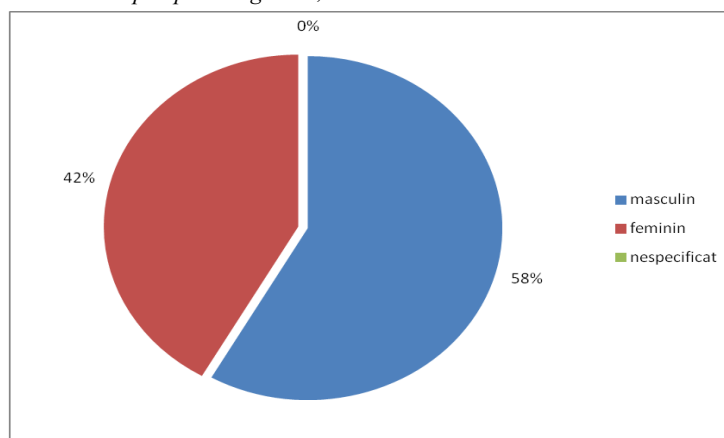
Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Igor Dodon	28	546	120
Maia Sandu	24	584	212
Iurie Leancă	12	176	89
Mihai Ghimpu	9	113	37
Dumitru Ciubașenco	9	142	26
Ana Guțu	9	89	30
Valeriu Ghilețchi	9	84	16
Silvia Radu	9	97	36
Maia Laguta	9	90	32
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	3	84	68
Partidul Liberal	2	24	0
Partidul Nostru	2	56	0
Partidul Liberal Reformat	2	24	24

Rata femeilor protagoniste sau surse citate în materialele analizate a crescut cu 6 puncte procentuale și a constituit 42% - cea mai mare cotă înregistrată de la începutul perioadei de monitorizare.

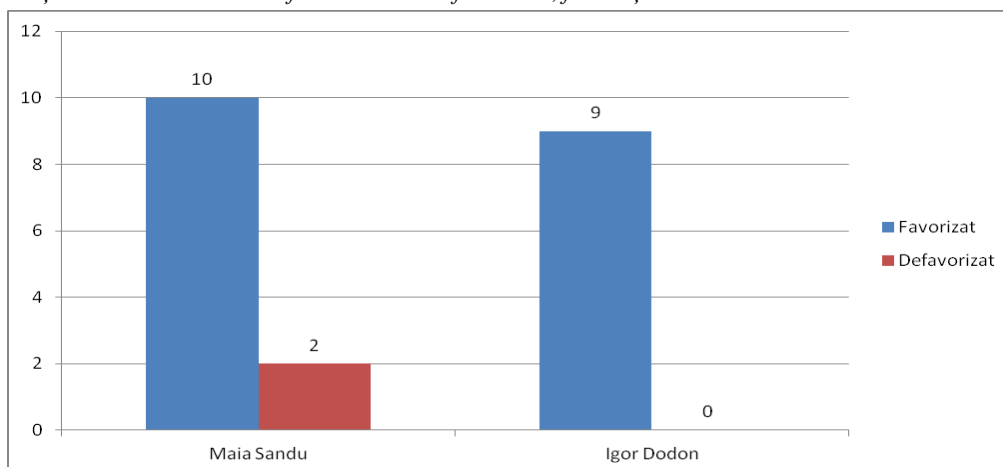
Creșterea se explică prin citarea sau menționarea frecventă a concurenților electorali și a reprezentanților CEC.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %

Contextul aparițiilor celor doi concurenți electorali în știrile și emisiunile relevante de la Moldova 1 a fost mai mult favorizant. Astfel, Maia Sandu a apărut în lumină pozitivă în 18% din numărul total de materiale de la Moldova 1, iar Igor Dodon – în 15% din materiale. Sandu a apărut de 2 ori și în context negativ.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența.

Prime TV

Prime TV, post privat cu acoperire națională, aflat în proprietatea lui Vlad Plahotniuc, prim-vicepreședintele Partidului Democrat din Moldova, a difuzat 47 de materiale, inclusiv 42 de știri, 3 emisiuni și 1 Vox Populi, cu volumul total de 11314 sec. sau aproximativ 3,1 ore. Temele abordate s-au axat mai mult pe domeniul politic – 29 materiale, iar procesul electoral a fost vizat în 14 materiale. Este vorba despre materiale privind rezultatele preliminare și definitive ale alegerilor, modul în care au votat concurenții și guvernării, declarațiile celor doi concurenți electorali care au acces în turul doi de scrutin, susținerea din partea unor foști concurenți, concluziile observatorilor străini privind derularea alegerilor, conferința de presă a unui grup de preoți în frunte cu episcopul Marchel întru susținerea lui Igor Dodon, apelul PCRM de a boicota în continuare alegerile. Nu au fost înregistrate știri cu caracter electoral indirect, care ar fi putut favoriza sau defavoriza vreun candidat în alegeri.

Materialele puse pe post în perioada de raport la Prime TV au vizat mulți actori, pe primul loc situându-se cetățenii (12 apariții, 112 sec. intervenții directe), urmați de reprezentanții Bisericii (8 apariții, 106 sec.), ai APL (2 apariții, 70 sec.), deputați (4 apariții, 93 sec.), CEC (4 apariții, 116 sec.). Au mai fost citați și/sau menționați reprezentanți ai Președinției și ai Guvernului, diplomați, oficiali și observatori străini și mass-media. Dintre concurenții electorali, cel mai vizibil a fost Igor Dodon, care a apărut de 19 ori în materiale, beneficiind de spațiu mare pentru intervenții directe – 252 sec. Maia Sandu a fost vizată într-un număr puțin mai mic de materiale - 15, durata intervențiilor personale fiind mai mică – 98 sec. Ceilalți concurenți au apărut în materialele din ziua alegerilor și, ulterior, în știri privind susținerea candidaților rămași în cursa electorală.

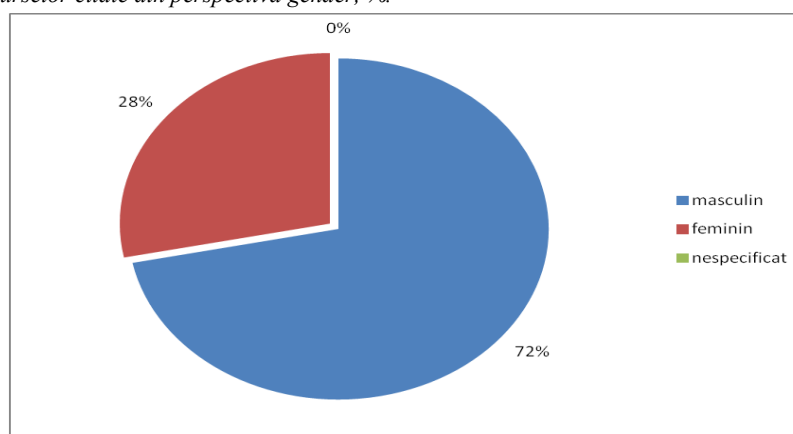
Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Igor Dodon	19	515	252
Maia Sandu	15	392	98
Dumitru Ciubașenco	7	66	0
Iurie Leancă	8	138	78
Mihai Ghimpu	7	92	24
Maia Laguta	6	135	57
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	5	153	140
Partidul Nostru	3	65	44
Valeriu Ghilețchi	4	58	0
Ana Guțu	3	47	0
Silvia Radu	3	50	0
Mass media	2	89	89
Partidul Democrat din Moldova	2	39	39
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2	28	0
Marian Lupu	2	17	0

În cadrul emisiunilor analizate în perioada de raport s-a făcut referire la ambii concurenți electorali care, fie au apărut pe ecran și au avut intervenții personale, fie au fost prezentați doar în imagini, ambii fiind defavorizați de context.

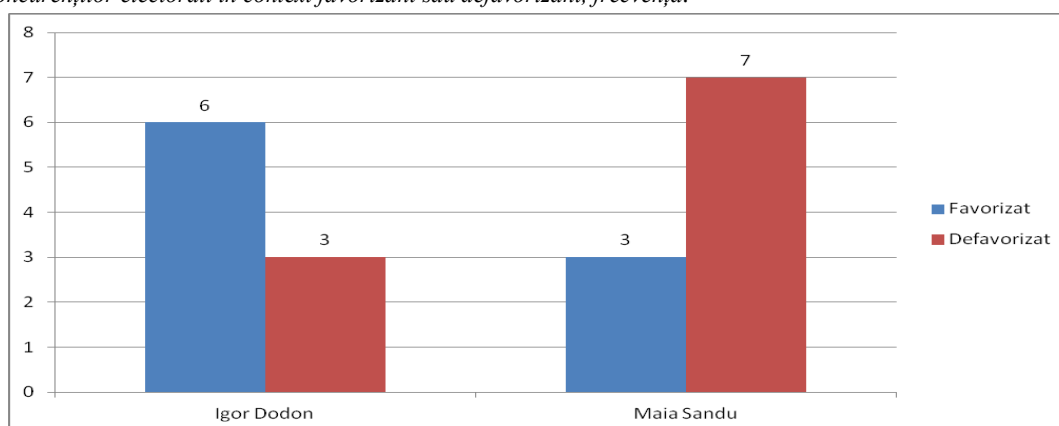
În perioada de raport, rata surselor de sex feminin a constituit 28%, în scădere ușoară față de perioada precedentă de raport. Diminuarea cu un punct procentual se explică prin reducerea numărului de surse din categoria cetățeni care, de regulă, apăreau în știrile privind întâlnirile electorale ale fostului candidat PDM, Marian Lupu.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Concurentul electoral Igor Dodon a fost mai mult favorizat decât defavorizat în știri și emisiuni, fiind vorba de subiecte privind susținerea din partea Partidului Nostru, din partea reprezentanților Bisericii, opiniile experților care îl consideră un candidat mai bun în prezidențiale. Maia Sandu a fost mai mult defavorizată, în special, în materiale în care se vorbește despre criticile aduse de un grup de preoți privind atitudinea Maiei Sandu față de valorile creștine și valorile familiei, materialul despre presupusa deplasare a lui Andrei Năstase la Moscova, la indicația lui Renato Usatfi, pentru a discuta despre eventuala susținere de către acesta în turul doi, criticile aduse de Vladimir Voronin, liderul PCRM.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența.

Canal 2

În perioada de raport, la postul privat de televiziune cu acoperire națională Canal 2, aflat în proprietatea lui Vlad Plahotniuc, prim-vicepreședintele Partidului Democrat din Moldova, s-a remarcat scăderea evidentă a numărului de materiale relevante prezentei monitorizării. Postul a difuzat în această perioadă 17 materiale - 14 știri, 2 emisiuni și 1 Vox Populi, cu volumul total de 6523 sec. sau 1,8 ore. Între temele abordate au predominat problemele politice (9), urmate de procesul electoral (5), fiind vorba de materiale despre boicotarea în continuare a alegerilor de către PCRM, solicitarea de sprijin din partea concurenților rămași în cursă, sprijinul oferit de către un grup de preoți pentru candidatul Dodon, materiale privind activitatea CEC, procedura de vot etc.

La documentarea materialelor, Canal 2 a recurs la cetățeni (7 apariții, timp de 63 sec.), reprezentanți ai Bisericii (5 apariții, 72 sec.), deputați (o apariție, 20 sec.), miniștri (o apariție, 15 sec.), membri ai

CEC (o apariție, 24 sec.). Maia Sandu și Igor Dodon au apărut într-un număr relativ egal de materiale, candidata PAS, PPDA și PLDM beneficiind de mai mult spațiu pentru intervenții personale.

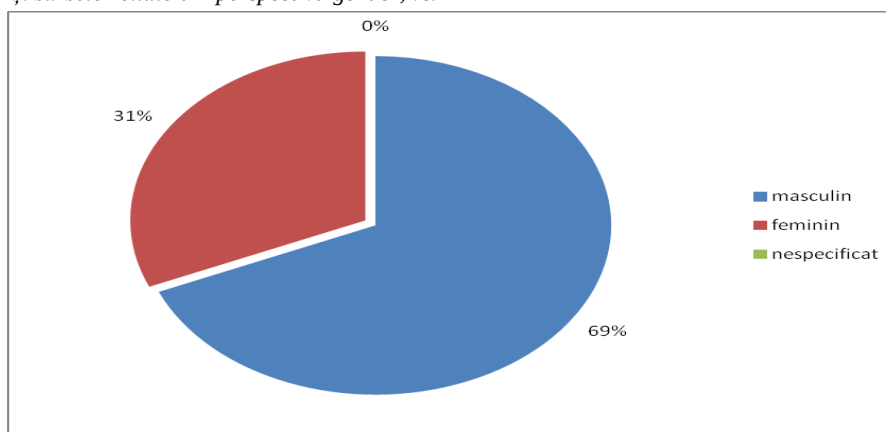
Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Maia Sandu	11	238	109
Igor Dodon	10	187	57
Mihai Ghimpu	4	56	36
Iurie Leancă	4	51	44
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	3	108	76
Dumitru Ciubașenco	2	14	0
Maia Laguta	2	24	22
Partidul Liberal	1	12	7
Partidul Nostru	1	17	0
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	1	19	0
Valeriu Ghilețchi	1	8	0

În emisiunea relevantă pusă pe post în perioada de raport nu au apărut concurenți electorali, aceștia fiind doar subiecți de discuție pentru invitați care prin opiniile exprimate au defavorizat-o pe candidata PAS, PPDA și PLDM, Maia Sandu.

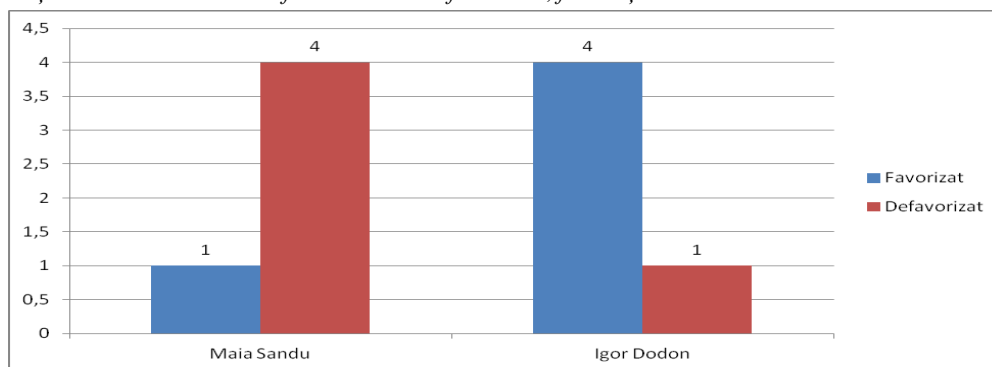
În perioada de raport, rata surselor de sex feminin de la Canal 2 s-a redus cu 5 puncte procentuale, constituind 31%. Diminuarea acestui indicator a fost cauzată de reducerea numărului de surse femei din categoria cetățeni.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Candidatul PSRM Igor Dodon a apărut în materialele relevante mai mult în context pozitiv, iar Maia Sandu – în lumină negativă, cum ar, fi de exemplu, materialul privind presupusa vizită a liderului PPDA Andrei Năstase (prezentat ca - finul mafiotului fugar Victor Țopa) la Moscova pentru a negocia o potențială susținere din partea lui Renato Usatîi, criticile aduse de Vladimir Voronin într-o conferință de presă, criticile din partea grupului de preoți care îl susțin pe Igor Dodon.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența.

Canal 3

Postul privat de televiziune cu acoperire națională Canal 3, aflat în proprietatea lui Vlad Plahotniuc, prim-vicepreședintele Partidului Democrat din Moldova, a difuzat în perioada de raport 42 de materiale – 40 de știri și 2 Vox Populi, cu volumul total de 3872 sec. (1,1 ore). Tematica subiectelor abordate a vizat preponderent procesul electoral (23 materiale) și domeniul politic (17). Printre subiectele abordate s-au numărat rezultatele alegerilor, opiniile cetățenilor privind alegerile, opiniile guvernanților, activitatea CEC, declarațiile de susținere a lui Igor Dodon de către un grup de preoți în frunte cu episcopul Marchel, declarațiile liderului PCRM cu privire la cei 2 candidați rămași în cursă.

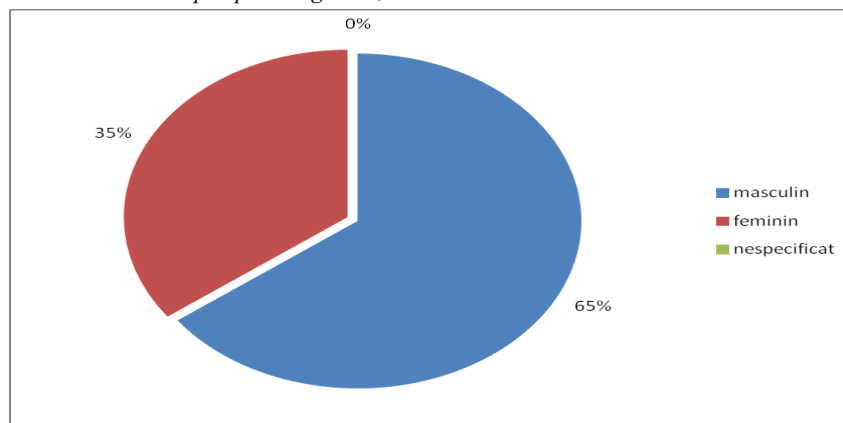
Cetățenii au fost sursele la care Canal 3 a recurs deseori la documentarea materialelor, aceștia fiind citați de 15 ori, timp de 176 sec.. Au mai fost citați reprezentanți ai Bisericii (6 apariții, 149 sec.), ai Parlamentului (5 apariții, 126 sec.), ai Guvernului (3 apariții, 98 sec.) diplomați (3 apariții, 45 sec.) și membri ai CEC (o dată, 23 sec.). Concurenții electorali Maia Sandu și Igor Dodon au avut un număr relativ egal de apariții, candidatul PSRM beneficiind de un număr mai mare de intervenții personale.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Maia Sandu	21	453	88
Igor Dodon	20	471	138
Iurie Leancă	13	416	146
Dumitru Ciubașenco	13	292	0
Mihai Ghimpu	10	334	58
Maia Laguta	10	276	0
Ana Guțu	8	228	0
Valeriu Ghilețchi	8	213	0
Silvia Radu	8	228	0
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	6	90	0
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	5	79	45
Partidul Liberal	3	141	105
Partidul Nostru	3	66	0
Partidul Democrat din Moldova	2	54	0

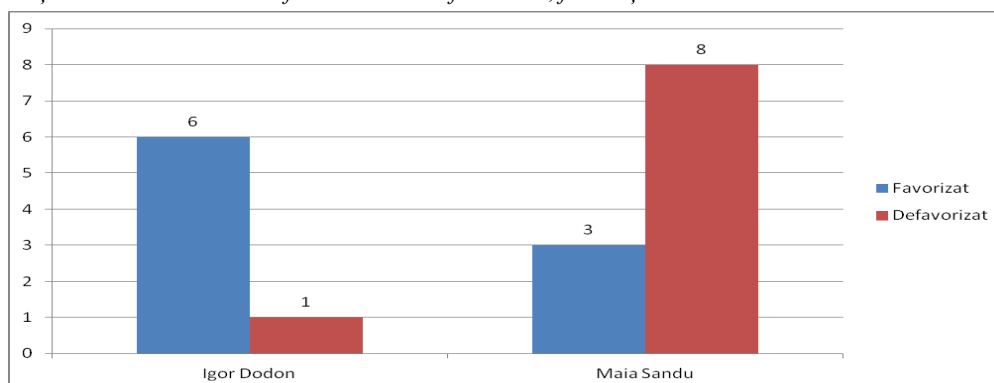
În perioada de raport, rata surselor de sex feminin la care au făcut referire știrile de la Canal 3 a fost de 35%, în creștere cu 4 puncte procentuale față de perioada precedentă de monitorizare. Această creștere se datorează numărului mare de menționări sau citate ale candidatelor în alegeri.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Candidatul PSRM Igor Dodon a fost mai mult favorizat decât defavorizat, în special, în materiale privind susținerea din partea Partidului Nostru, susținerea declarată a reprezentanților Bisericii. Maia Sandu a fost protagonista mai multor materiale care o pun în lumină negativă, cum ar fi declarațiile lui Vladimir Voronin, criticile aduse de un grup de preoți.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența.

Publika TV

În perioada de referință, la Publika TV, post de televiziune de știri, cu acoperire națională, aflat în proprietatea lui Vlad Plahotniuc, prim-vicepreședintele Partidului Democrat din Moldova, s-a remarcat reducerea numărului de materiale relevante monitorizării. Postul a difuzat în total 43 de materiale (32 știri și 11 emisiuni), cu volumul total de 22380 sec. sau aproximativ 6,2 ore. Subiectele analizate au vizat preponderent teme din domeniul politic (32) și procesul electoral (11). Materialele relevante au menționat și/sau citat preponderent foști și actuali concurenți electorali. Dintre sursele apolitice de cele mai dese ori au fost citați reprezentanții Bisericii, care au apărut de 16 ori, timp de 280 sec., și membrii CEC - 3 apariții, timp de 60 sec. Igor Dodon și Maia Sandu au avut un număr relativ egal de apariții.

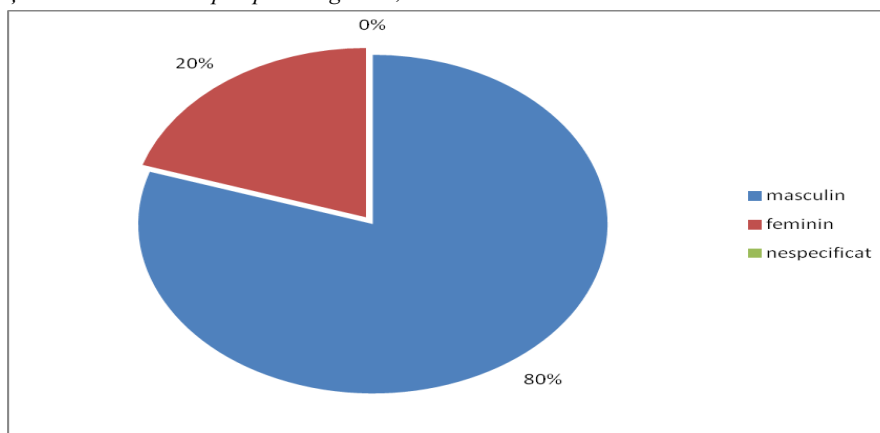
Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Igor Dodon	19	251	227
Maia Sandu	18	457	284
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	8	214	306
Iurie Leancă	7	194	200
Partidul Nostru	5	134	0
Partidul Liberal	4	58	136
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	4	78	0
Mihai Ghimpu	3	111	93
Maia Laguta	3	75	15

La emisiunile relevante puse pe post în perioada de referință de Publika TV au participat experți, reprezentanți ai mass-media, ai societății civile, care au exprimat opinii în măsură să-i defavorizeze pe ambii candidați electorali. Maia Sandu a fost defavorizată de cele mai multe ori, iar Igor Dodon a fost vizat mai rar în context negativ, fiind totodată și favorizat în cadrul unei emisiuni.

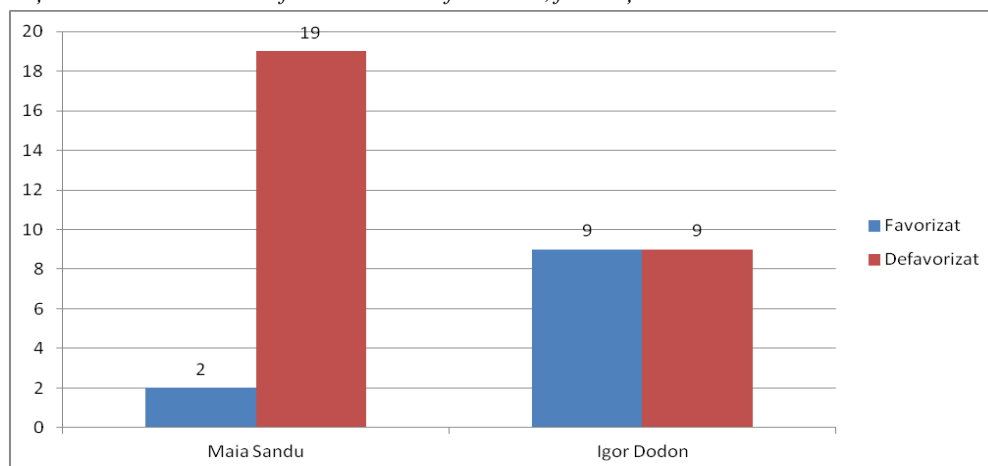
În perioada 7-13 octombrie, în materialele relevante de la Publika TV s-a redus substanțial numărul femeilor protagoniste și surse - de la 35 % la 20%. Schimbarea s-a produs din cauza reducerii numărului de surse din categoria cetățeni, care, de regulă, apăreau în materialele de la întâlnirile electorale ale candidatului PDM, Marian Lupu.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

O parte din materialele difuzate de Publika TV au fost neutre, iar o altă parte i-au pus în lumină negativă sau pozitivă pe concurenții electorali care au acces în turul 2. Igor Dodon a fost vizat într-un număr relativ egal de materiale favorizante și defavorizante – câte 9. Maia Sandu a fost mai mult defavorizată în 19 materiale sau 44% din numărul total de materiale analizate.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența.

Jurnal TV

În perioada de raport, postul de televiziune cu acoperire regională Jurnal TV, deținut de Victor Topa, om de afaceri stabilit în Germania, a difuzat 115 materiale relevante monitorizării, inclusiv 102 știri și 14 emisiuni, cu volumul total de 28029 sec. sau aproximativ 7,8 ore. Marea majoritate a materialelor au vizat teme politice (73) și procesul electoral (38). Au fost reflectate diverse întâlniri electorale organizate de Maia Sandu împreună cu Andrei Năstase, protestul studenților în fața CEC și solicitarea acestora de a li se permite să voteze în localitățile unde își fac studiile, Campania *Adoptă un vot*, inițiată în diasporă etc..

Primii în topul surselor citate cel mai frecvent au fost cetățenii (77 de referințe, 1625 sec. intervenție directă), în special, în materialele privind întâlnirile Maiei Sandu și Andrei Năstase cu alegătorii prin diferite localități. Urmează experți (29 apariții, 771 sec.), reprezentanți ai CEC (17 apariții, 488 sec. intervenție directă), diplomați, oficiali și observatori străini (16 apariții, 690 sec.), deputați (15 apariții, 312 sec.), mass –media (10 intervenții, 349 sec.) reprezentanți ai APL (6 apariții, 198 sec.). S-a mai făcut referire la oameni de afaceri, poliție, reprezentanți ai Președinției, aparițiile acestora fiind mai mici și ca frecvență, și ca durată. Dintre concurenții electorali, prima în top este Maia Sandu, care a avut cele mai multe apariții, beneficiind și de cele mai voluminoase intervenții directe. Contracandidatul său, Igor Dodon, a avut mai puține intervenții, durata acestora fiind mai redusă.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

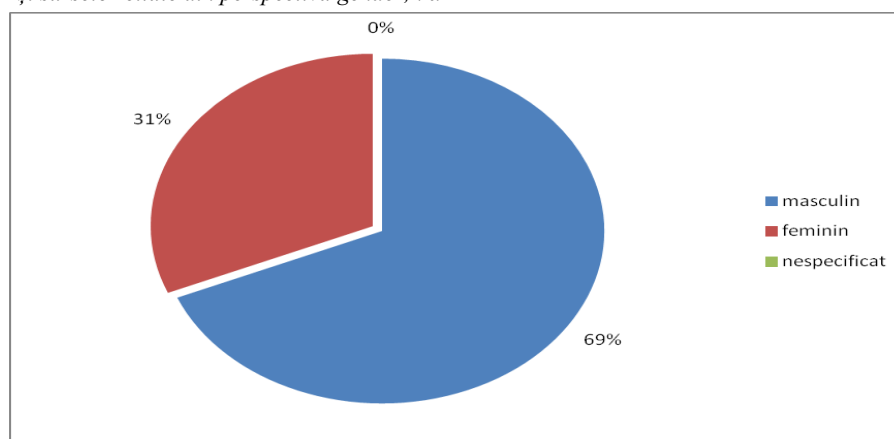
Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Maia Sandu	57	2001	1469
Igor Dodon	42	784	359
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	36	966	910
Partidul Democrat din Moldova	26	310	0
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	13	527	501
Partidul Nostru	12	24	0
Mihai Ghimpu	7	71	3
Dumitru Ciubașenco	7	43	12

Ana Guțu	6	66	14
Iurie Leancă	4	34	18
Partidul Liberal Democrat din Moldova	3	48	48
Valeriu Ghilețchi	3	30	10
Maia Laguta	3	43	20
Partidul Liberal Reformator	2	42	42
Silvia Radu	2	32	0

În emisiunile relevante de la Jurnal TV au apărut de cele mai dese ori experți și membri ai PPDA. Membrii PDM au apărut doar pe ecran (total 483 sec.), fără intervenții directe, în principal, în context negativ. Igor Dodon, la fel, a apărut mai mult în imagine în timpul emisiunilor (1571 sec.), având intervenție directă timp de 68 sec..

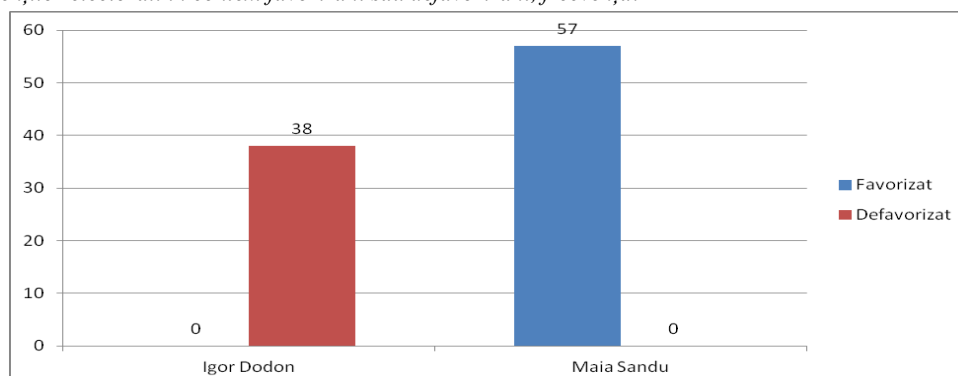
Rata femeilor citate ca surse sau protagoniste a constituit în perioada de referință 31%, un indicator relativ înalt, fiind în creștere cu 6 puncte procentuale față de perioada precedentă de monitorizare. Creșterea se datorează atât numărului mare de femei din categoria cetățeni (47 femei versus 57 bărbați) și CEC (16 femei versus 4 bărbați), cât și citării frecvente a candidatei Maia Sandu.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Maia Sandu a fost concurenta electorală favorizată cel mai des în materialele de la Jurnal TV. Aceasta a apărut în lumină pozitivă în 57 de materiale, fiind vorba de întâlniri cu alegătorii, declarații de susținere din partea mai multor organizații, oameni de artă, pensionari, veterani etc.. Igor Dodon a fost defavorizat în 38 de materiale, în special, care se refereau la declarația lui Vladimir Voronin că nu îl va susține pe Dodon, declarația ex-premierului Ion Sturza, precum că Igor Dodon ar fi miza guvernării, dezacordul unor primari PD față de politica formațiunii de a-l susține pe Igor Dodon etc. (mai multe detalii găsiți în Studiul de caz nr. 6, din anexă).

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența.

Realitatea TV

Postul privat de televiziune cu acoperire regională Realitatea TV, aflat în proprietatea lui Dumitru Țîra, a difuzat în total 59 de materiale, între care 50 de știri și 9 emisiuni, cu volumul total de 38045 sec. sau 10,5 ore. Subiectele abordate au vizat, în principal, procesul electoral (27) și teme politice (24), fiind vorba de rezultatele alegerilor și declarațiile candidaților care au ieșit din cursa electorală, reacția Kievului la declarațiile lui Igor Dodon referitoare la statutul Crimeii, rapoartele de monitorizare a alegerilor elaborate de societatea civilă din RM și evaluările Misiunii de observare a alegerilor, declarațiile lui Vladimir Voronin referitoare la cei doi concurenți electorali și îndemnul PCRM de a boicota alegerile, acuzațiile de plagiat din partea deputatei PL Alina Zotea la adresa lui Igor Dodon, problema procedurii de vot pentru studenți etc..

De cele mai multe ori, Realitatea TV a citat diplomați, oficiali străini și observatori străini (31 intervenții, 452 sec.), reprezentanți ai societății civile (9 apariții, 570 sec.), membri ai CEC (5 apariții, 156 sec.), reprezentanți ai Președinției, ai Guvernului (câte 4 apariții, fără citate directe), cetățeni (4 apariții, 102 sec.), deputați (2 apariții, 27 sec.). Igor Dodon este lider la capitolul frecvenței aparițiilor pe ecran, durata intervențiilor directe fiind mai redusă. Contracandidata sa, Maia Sandu, a apărut de mai puține ori în imagini, intervențiile directe fiind mai de durată.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Igor Dodon	26	491	177
Maia Sandu	20	808	707
Iurie Leancă	13	451	308
Valeriu Ghilețchi	11	235	114
Mihai Ghimpu	10	336	189
Dumitru Ciubașenco	9	211	84
Ana Guțu	9	217	88
Silvia Radu	9	237	108
Maia Laguta	8	281	84
Partidul Liberal	6	81	93
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	5	193	252
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	1	5	21
Partidul Liberal Democrat din Moldova	1	7	7

Realitatea TV a pus pe post în perioada de raport mai multe emisiuni cu caracter electoral direct sau indirect, la care au participat experți, reprezentanți ai mass-media. Concurenții electorali nu au participat la emisiuni, aceștia servind drept subiecți de discuție pentru invitații din studio. De cele mai multe ori, în lumină negativă a apărut candidata PAS, PPDA și PLDM Maia Sandu (3 ori). Igor Dodon a fost vizat mai mult în context pozitiv (3 ori).

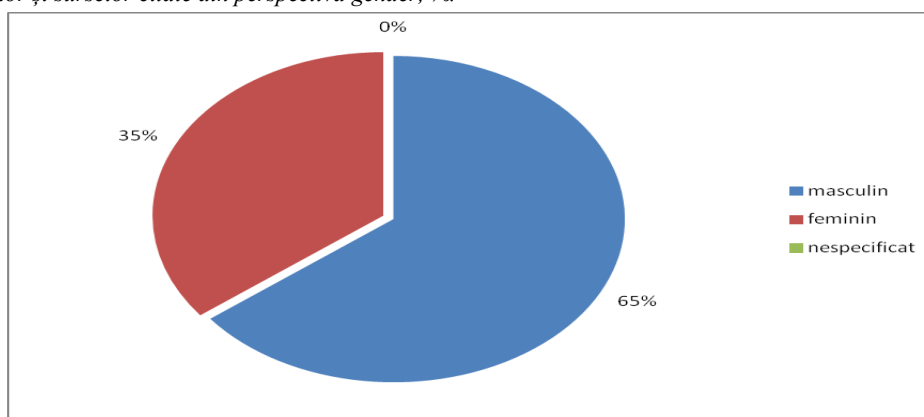
Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și partidelor politice în emisiuni, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Experți (străini și locali)	10	15737	13711

Mass media	3	3095	2573
Maia Sandu	2	268	265
Partidul Nostru	1	151	151
Mihai Ghimpu	1	361	361
Iurie Leancă	1	304	300
Igor Dodon	1	99	99

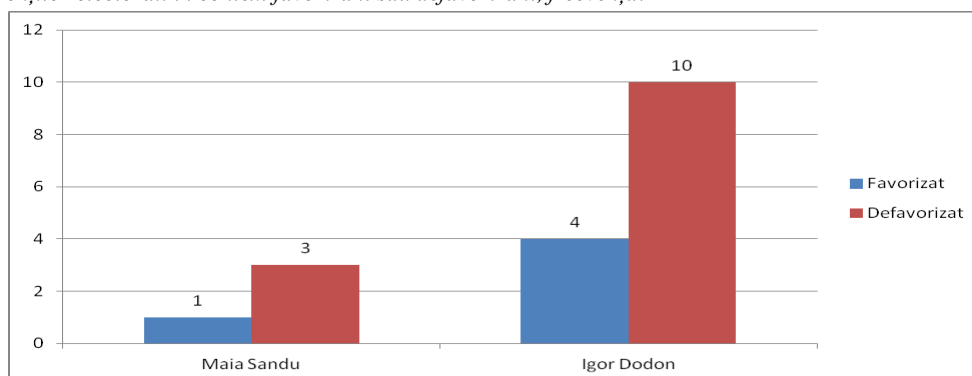
În perioada de raport, rata surselor sau protagonistelor de sex feminin a fost de 35%, în creștere cu 7 puncte procentuale față de săptămâna precedentă de monitorizare. Acest indicator relativ înalt se datorează citării frecvente a concurenților electorale, a membrilor CEC, a reprezentanților societății civile.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Majoritatea materialelor relevante de la Realitatea TV au fost neutre. Dintre cei doi concurenți electorali, Igor Dodon a fost mai mult defavorizat de context, fiind vizat negativ în 10 materiale sau 16% din numărul total de materiale. Același concurent a apărut și în lumină pozitivă - 4 ori. Maia Sandu a apărut în context mai mult pozitiv, decât negativ.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența.

NTV Moldova

Postul de televiziune cu acoperire regională NTV Moldova, aflat în proprietatea lui Corneliu Furculiță, deputat PSRM, a difuzat în perioada de raport 73 de materiale relevante, dintre care 66 de știri și 7 emisiuni. Volumul total al acestora a fost de 37154 secsec. sau aproximativ 10,3ore. Majoritatea absolută a materialelor au vizat teme politice (66), procesul electoral fiind reflectat în 4

materiale. Postul a ținut în vizor subiecte privind rezultatele alegerilor, au informat despre cum au votat guvernanții și cetățenii din Gagauz Yeri, despre solicitarea de sprijin din partea concurenților rămași în cursa electorală, conferința unui grup de preoți în frunte cu episcopul de Bălți și Fălești Marchel, conferința de presă susținută de liderul PCRM Vladimir Voronin, care a îndemnat alegătorii să boicoteze alegerile, solicitarea lui Igor Dodon de suplimentare a numărului secțiilor de vot peste hotare, susținerea lui Igor Dodon de către Partidul Nostru și Dumitru Ciubașenco, știrea despre miile de refugiați sirieni care speră ca Maia Sandu va deveni președintă și va deschide frontierele pentru ei etc..

La documentarea materialelor, NTV Moldova, de cele mai dese ori, a făcut trimitere la cetățeni, care au fost primii în top (78 apariții, timp de 1072 sec.), urmați de experți (10 apariții, 420 sec.), diplomați (6 apariții, 140 sec.), reprezentanți ai Bisericii (6 intervenții, 460 sec.), reprezentanții CEC (4 apariții, 220 sec.), ai mass media (4 intervenții, 150 sec.). Alte surse au fost din categoriile oameni de afaceri, membri ai Guvernului, reprezentanți ai Președinției, societatea civilă, care au apărut mai rar, volumul intervențiilor fiind mai redus. După numărul de apariții, Maia Sandu este prima în top, durata intervențiilor directe fiind de peste 4 ori mai mică decât durata aparițiilor pe ecran, în special, în materialele cu conotație negativă. Igor Dodon a avut un număr mai mic de intervenții, dar durata a fost mai mare, contextul, de regulă, fiind pozitiv.

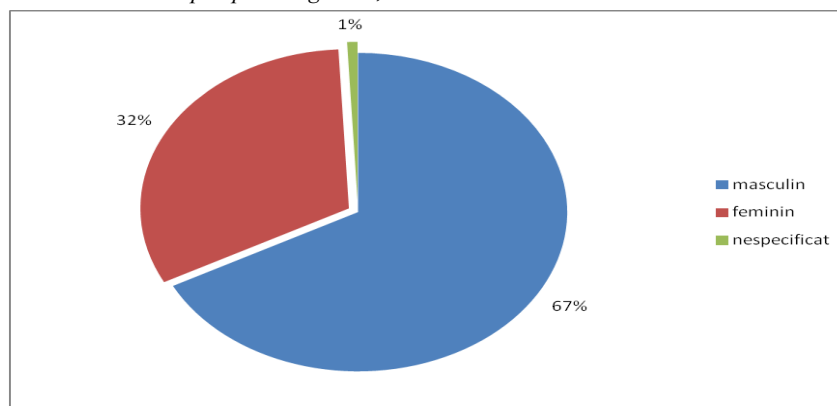
Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Maia Sandu	34	1800	436
Igor Dodon	24	1370	950
Partidul Democrat din Moldova	12	210	140
Iurie Leancă	10	90	30
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	8	394	338
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	8	130	40
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	4	140	140
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	4	40	20
Partidul Nostru	2	180	130
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2	30	20
Mișcarea Populară Antimafie	2	250	190
Partidul Popular Socialist	2	180	180
Mihai Ghimpu	2	80	40
Dumitru Ciubașenco	2	150	120

Emisiunile de la NTV Moldova i-au avut ca invitați pe diverși experți și membri ai PSRM care s-au referit direct la concurenți și la procesul electoral, favorizându-l pe Igor Dodon, candidatul PSRM (5 ori), și defavorizându-o pe Maia Sandu, candidata PAS, PPDA și PLDM (5 ori).

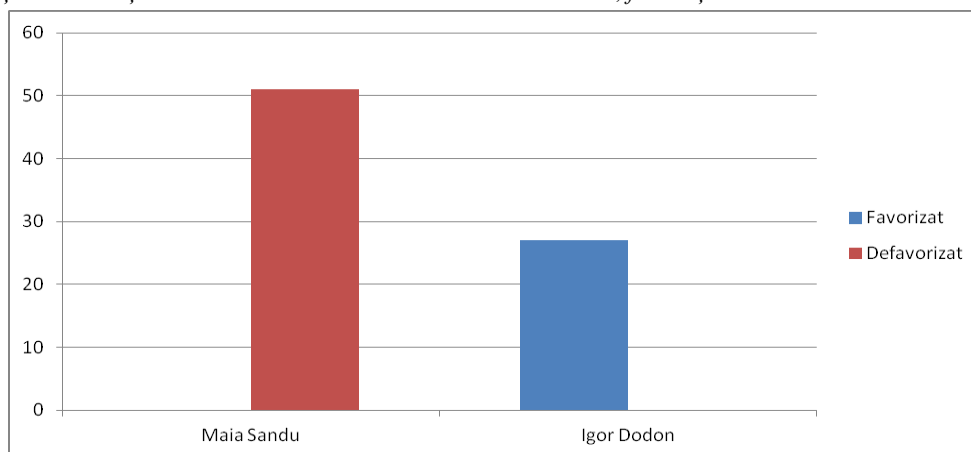
Rata surselor și protagoniștilor femei a fost de 32%, fiind la un nivel relativ constant în ultimele săptămâni. Indicatorul se menține la un nivel înalt datorită citării/menționării concurenteia Maia Sandu și a surselor femei din categoria cetățeni.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

În perioada de raport, politica editorială de la **NTV Moldova** a fost modificată astfel încât majoritatea știrilor s-au axat pe declarațiile și activitățile Maiei Sandu, care a apărut într-un număr mai mare de materiale decât contracandidatul său, Igor Dodon. Contextul aparițiilor Maiei Sandu a fost în marea majoritate a cazurilor defavorizant - 53% din numărul total de materiale analizate. În contrast, Igor Dodon a fost favorizat atât prin spațiul acordat pentru intervenții directe, cât și prin contextul pozitiv al materialelor cu caracter electoral direct sau indirect. Astfel, 38% din materialele de la NTV difuzate în perioada de raport au fost favorizante pentru Igor Dodon (mai multe detalii găsiți în Studiul de caz nr. 6 din anexă).

Contextul apariției concurenților electorali în materialele cu caracter electoral, frecvența

Pro TV Chișinău

Postul de televiziune cu acoperire regională Pro TV Chișinău, deținut de Prodigital SRL¹, a avut în 42 de materiale relevante (40 de știri, o emisiune și o dezbatere electorală) cu volumul total de 11 306 sec. sau aproximativ 3,1 ore. Temele abordate s-au referit preponderent la domeniul politic (25 de materiale) și procesul electoral (17). Postul a informat despre rezultatele preliminare și finale ale alegerilor, precum și despre rapoartele de monitorizare a procesului electoral, problemele înregistrate la secțiile de votare de peste hotare, modul în care au votat cetățenii din diasporă,

¹ Beneficiari finali ai Pro TV sunt mai multe companii off shore

declarațiile celor 2 concurenți care au trecut în turul doi, declarațiile de susținere din partea foștilor concurenți etc..

La documentarea știrilor relevante, reporterii de la Pro TV au făcut referire și au citat mai mulți concurenți electorali, dar și cetățeni (29 apariții, 199 sec.), reprezentanți ai CEC (10 apariții, timp de 133 sec.), ai societății civile (4 apariții, timp de 65 sec.), diplomați, oficiali și observatori străini (4 intervenții, 39 sec.). Au mai fost citați sau menționați reprezentanți ai Președinției, ai Bisericii, experți, judecători/avocați. Igor Dodon și Maia Sandu au avut un număr relativ egal de apariții în știri, durata intervențiilor personale fiind mai mare în cazul Maiei Sandu.

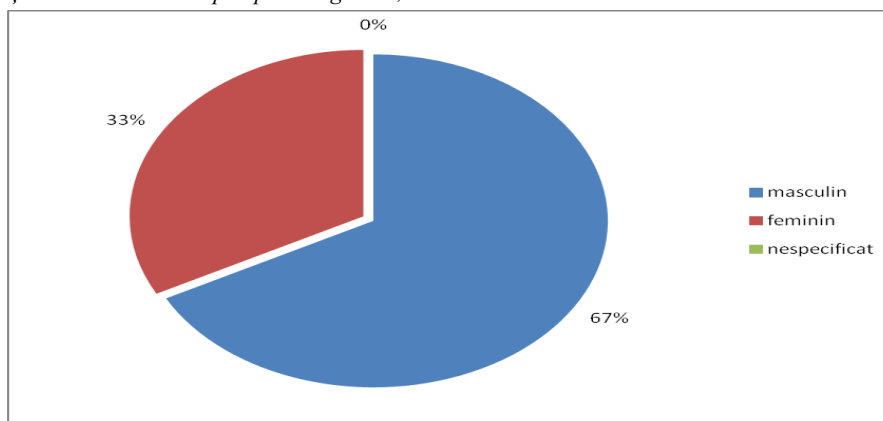
Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Igor Dodon	32	649	220
Maia Sandu	31	660	316
Mihai Ghimpu	11	135	6
Partidul Nostru	10	314	193
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	8	214	172
Dumitru Ciubașenco	8	128	16
Ana Guțu	8	104	53
Valeriu Ghilețchi	8	95	52
Partidul Democrat din Moldova	7	98	0
Iurie Leancă	7	125	55
Silvia Radu	7	64	13
Maia Laguta	7	77	10
Partidul Acțiune și Solidaritate	4	33	30
Partidul Liberal	2	6	6
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	2	70	52
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2	0	0
Marian Lupu	1	3	0
Andrei Năstase	1	16	7

Emisiunea analizată în perioada de referință l-a avut ca invitat pe fostul premier Ion Sturza, care și-a expus opinia privind concurenții electorali, fără a favoriza sau defavoriza pe cineva dintre ei. La dezbateri au participat Igor Dodon și Maia Sandu, ambii beneficiind de timp aproximativ egal și de tratament corect din partea moderatoarei.

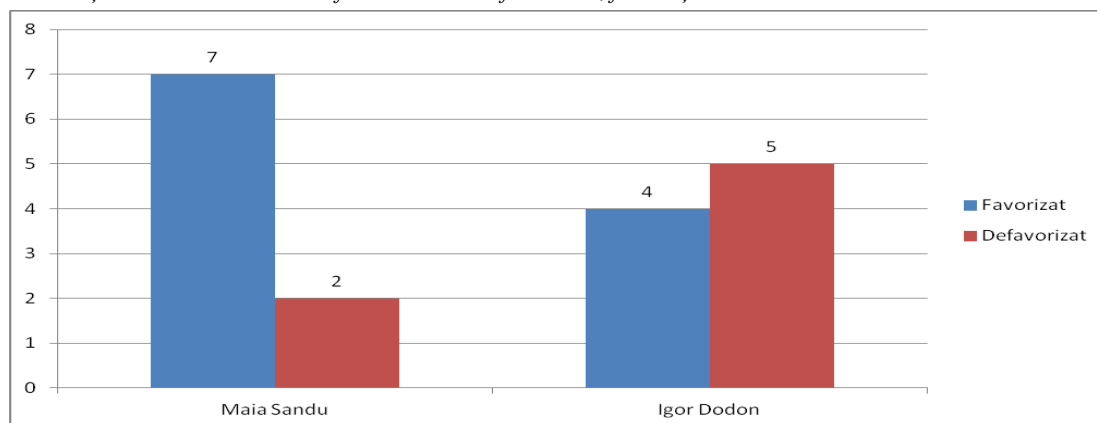
În perioada de raport, rata femeilor surse sau protagoniste din materialele relevante puse pe post de Pro TV a rămas la nivelul de 33%. Acest indicator relativ înalt a fost determinat de citarea reprezentanților CEC, dar și de citarea sau menționarea concurenților electorali la funcția de președinte al RM.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

La Pro TV Chișinău ambii candidați au apărut în știri mai mult neutre, fiind înregistrate și cazuri când aceștia au apărut în lumină pozitivă și în lumină negativă. Maia Sandu a fost favorizată de context în 16% din materiale, în special, în știri în care foștii concurenți electorali își declară sprijinul în al doilea tur de scrutin. Igor Dodon a fost vizat mai mult în context neutru, dar și negativ, și pozitiv. Candidatul PSRM a apărut în lumină negativă în știri ce vizau acuzațiile de plagiat din partea deputatei PL Alina Zotea, declarațiile critice ale reprezentanților PL, reacțiile generate de afirmațiile sale, precum că mulți copii s-ar fi sinucis pe timpul când Maia Sandu era ministru a Educației etc. Maia Sandu a apărut mai mult în lumină pozitivă, în special, în știri în care foștii concurenți au declarat că o sprijină în turul doi.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvență.

TV 7

Postul de televiziune cu acoperire regională TV 7, aflat în proprietatea lui Petru și Alexandra Lucinschi (rudele fostului proprietar, deputatul PLDM Chiril Lucinschi), a difuzat în perioada de referință 78 de materiale, dintre care 73 de știri și 6 emisiuni, cu volumul total de 21378 sec. sau aproximativ 6 ore. Temele abordate au vizat preponderent domeniul politic (40 materiale) și procesul electoral (32). Postul a informat despre modul în care au decurs alegerile și rezultatele acestora, monitorizarea alegerilor de către societatea civilă și observatorii străini, declarațiile candidaților care au rămas în cursă pentru turul doi, îndemnul PCRM de a boicota alegerile, protestul studenților în fața CEC, declarațiile privind susținerea concurenților de către foștii candidați etc..

De cele mai multe ori, știrile relevante de la TV 7 au citat și au făcut referire la experți (28 apariții, 556 sec.). Cetățenii au fost citați de 11 ori (136 sec.), CEC – de 9 ori (258 sec.), societatea civilă – de 7 ori (191 sec.), diplomații, oficiali și observatorii străini – de 4 ori (120 sec.). Au mai fost

menționați și citați deputați, reprezentanți ai APL, ai Guvernului, ai Poliției/Armatei. Maia Sandu și Igor Dodon au apărut într-un număr relativ egal de știri și ca frecvență, și ca durată.

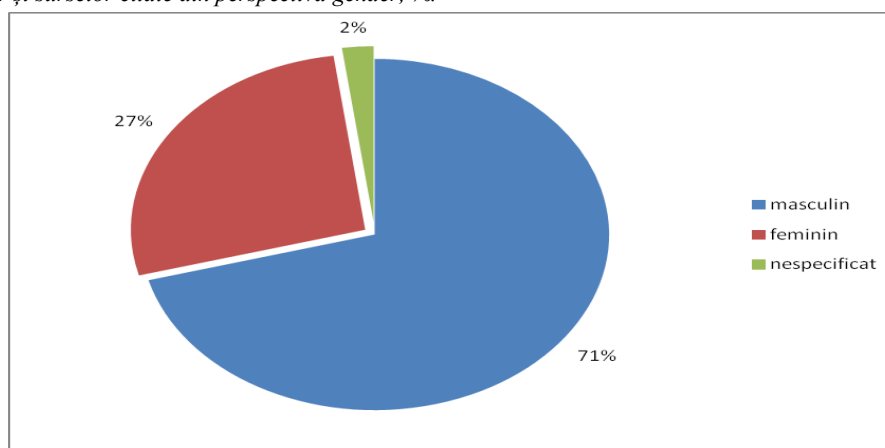
Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Maia Sandu	27	573	370
Igor Dodon	24	641	300
Partidul Democrat din Moldova	10	280	120
Partidul Nostru	8	640	460
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	6	146	116
Mihai Ghimpu	5	40	9
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	4	128	108
Partidul Liberal	4	134	134
Partidul Liberal Democrat din Moldova	4	40	40
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	4	46	46
Iurie Leancă	4	116	60
Dumitru Ciubașenco	3	48	8
Ana Guțu	3	50	50
Valeriu Ghilețchi	3	121	61
Silvia Radu	1	10	10
Maia Laguta	1	9	9

Emisiunile cu conotație electorală difuzate de TV 7 în perioada de raport nu i-au avut ca invitați pe actorii electorali, aceștia fiind doar menționați de protagoniști, fără a fi favorizați sau defavorizați direct.

În perioada de raport, la TV 7 s-a redus cu 4 puncte procentuale rata femeilor citate sau menționate în materialele relevante (de la 31 la 27%). Diminuarea a fost cauzată de reducerea numărului de surse femei din categoria cetățeni și concurenți electorali.

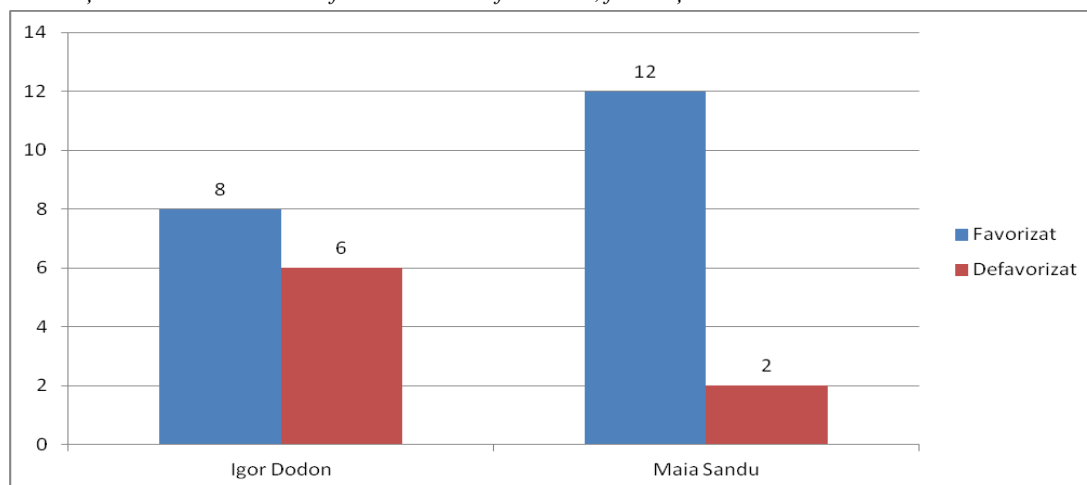
Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Materialele relevante puse de post de TV 7 în perioada de referință nu au favorizat sau defavorizat clar vreun concurent electoral. Ambii candidați au apărut atât în context pozitiv, cât și negativ.

Preponderent în lumină pozitivă a apărut Maia Sandu - în 15% din numărul total de materiale, iar Igor Dodon în 10%. Respectiv, se constată o ușoară favorizare a candidatei PAS, PPDA și PLDM.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența.

Accent TV

Postul privat cu acoperire regională Accent TV, deținut de compania Telesistem SRL din Rusia², a avut în perioada de referință 53 de materiale – 46 de știri, 5 emisiuni de opinie, o dezbatere și un Vox Populi, cu volumul total de 23269 sec. sau aproximativ 6,5 ore. Tematica abordată cel mai frecvent a vizat domeniul politic (39) și procesul electoral (10), postul abordând subiecte despre cum au votat guvernării și cetățenii din Gagauz Yeri, conferința de presă a grupului de preoți în frunte cu episcopul de Bălți și Fălești Marchel, care l-au susținut deschis pe Igor Dodon și au atacat-o pe Maia Sandu, solicitarea lui Igor Dodon de suplimentare a numărului secțiilor de vot peste hotare, susținerea lui Igor Dodon de către Partidul Nostru și Dumitru Ciubașenco, știrea despre diaspora siriană care o susține pe Maia Sandu etc.

La documentarea materialelor relevante, Accent TV a recurs, de cele mai multe ori, la cetățeni (15 apariții, 186 sec.), experți (6 apariții, 200 sec.), reprezentanți ai Bisericii (4 apariții, 164 sec.), diplomați, oficiali și observatori străini (3 apariții, 67 sec.). Au mai fost citați deputați, reprezentanți ai CEC, ai Guvernului, societății civile, ai mass-media. Maia Sandu a fost citată și menționată de cele mai multe ori, durata intervențiilor directe fiind mai mică, în comparație cu contracandidatul Igor Dodon.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Maia Sandu	27	634	140
Igor Dodon	21	855	537
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	11	478	460
Dumitru Ciubașenco	7	201	134
Iurie Leancă	5	71	13

² Beneficiarul final al Accent TV este Vadim Ciubara.

Ana Guțu	5	100	0
Partidul Acțiune și Solidaritate	4	49	49
Partidul Democrat din Moldova	3	17	0
Mihai Ghimpu	3	85	36
Partidul Nostru	2	168	158
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2	68	50
Partidul Ruso-Slavean din Moldova	2	130	128
Valeriu Ghilețchi	2	45	0
Silvia Radu	2	32	13
Mișcarea Populară Antimafie	1	53	29
Maia Laguta	1	9	0

Emisiunile difuzate de Accent TV în perioada de raport i-a avut protagoniști pe experți, jurnaliști, reprezentanți ai bisericii, membri ai PSRM, ai PLDM, ai PAS. Majoritatea emisiunilor s-au axat pe subiecte privind concurenții electorali și, șansele acestora în turul doi. De cele mai multe ori (3) opiniile exprimate au fost în detrimentul concurenței electorale Maia Sandu. Igor Dodon a fost favorizat în 4 emisiuni cu caracter electoral direct sau indirect.

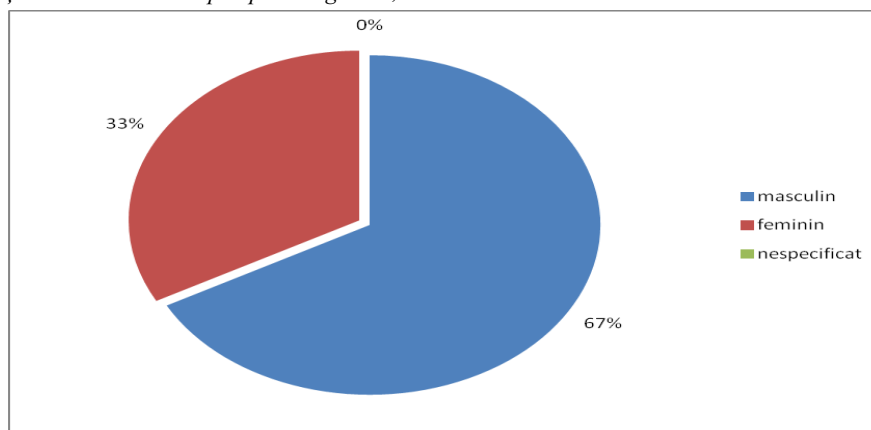
Reprezentanții lui Igor Dodon și ai Maiei Sandu au participat la dezbaterile electorale organizată de Accent TV în perioada de raport.

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în emisiuni și dezbateri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	3	5013	4358
Experți (străini și locali)	1	1478	1211
Mass- media	1	1364	1097
Biserica	1	2317	2454
Partidul Liberal Democrat din Moldova	1	1266	945
Partidul Acțiune și Solidaritate	1	1243	898
Igor Dodon	1	1586	1340
Maia Sandu	1	1350	1104

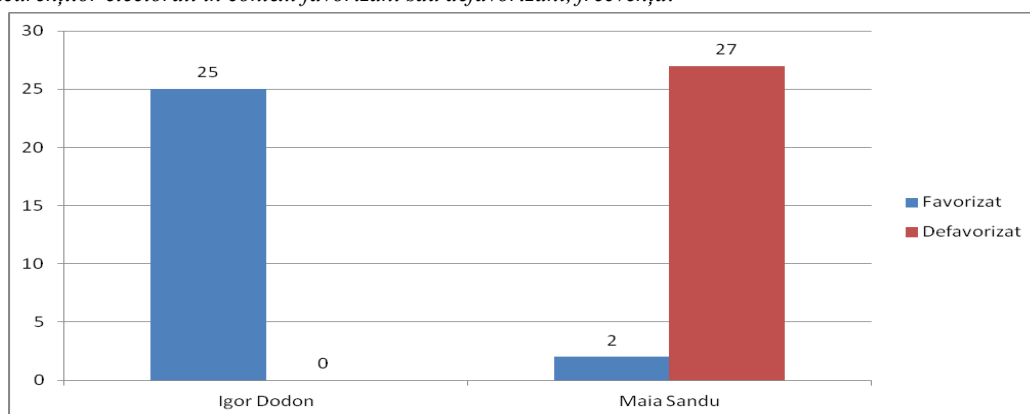
În perioada de referință, în materialele de la Accent TV a crescut numărul de surse și protagoniste femei, rata constituind 33%, în creștere cu 6 puncte procentuale, datorită prezenței mai mari a concurenței electorale Maia Sandu în știri și emisiuni.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Majoritatea materialelor relevante puse pe post de Accent TV în perioada de raport sau vizat-o pe concurența electorală Maia Sandu, care a apărut într-un număr mare de materiale în context negativ - 50% din materialele relevante. În contrast, Igor Dodon a fost favorizat atât prin spațiul acordat pentru intervenții directe, cât și prin contextul pozitiv al materialelor cu caracter electoral direct sau indirect - 47% de la Accent TV au fost favorizante pentru Igor Dodon.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența.

N4

În perioada de raport a crescut numărul de materiale difuzate de postul cu acoperire regională N4, aflat în proprietatea Selectcanal TV SRL³. În total, au fost difuzate 31 materiale relevante – 30 de știri și o emisiune, cu volumul total de 7015 sec. sau aproximativ 2 ore. Acestea au tratat mai mult subiecte politice – 25 și procesul electoral – 6.

Știrile relevante s-au bazat pe surse de la CEC (2 apariții, 46 sec.) și reprezentanți ai Bisericii (2 apariții, fără intervenție directă). Igor Dodon și Maia Sandu au avut un număr egal de apariții în știri, Maia Sandu beneficiind de spațiu mai mare pentru intervenții directe. Pe lângă concurenții electorali, în știri au apărut și reprezentanți ai partidelor politice, care au făcut declarații întru susținerea unui sau altui candidat.

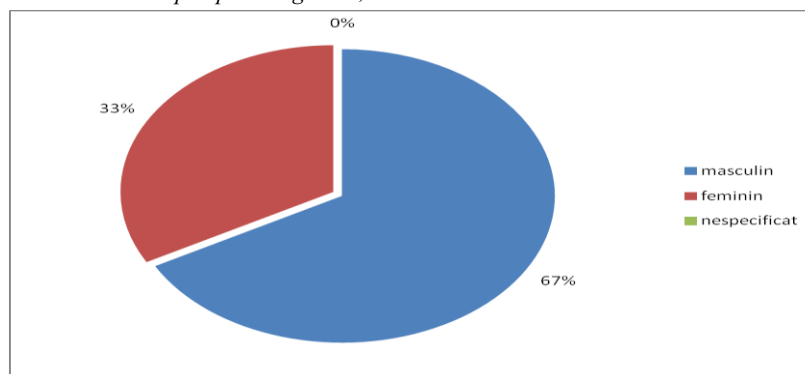
³ Beneficiarii finali ai N4 – Alexandru Sîrbu, Andrei Borșevici și Eugeniu Sîrbu

Frecvența, durata apariției în imagini și durata intervenției directe a concurenților electorali și actorilor politici în știri, sec.

Protagoniști și surse	Frecvența apariției	Durata apariției în imagini	Durata intervenției personale
Igor Dodon	20	370	144
Maia Sandu	20	478	306
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	6	278	226
Partidul Nostru	6	286	154
Mihai Ghimpu	6	58	0
Iurie Leancă	6	142	102
Dumitru Ciubașenco	6	36	0
Maia Laguta	3	28	0
Partidul Liberal	2	220	160
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2	38	28
Ana Guțu	2	12	0

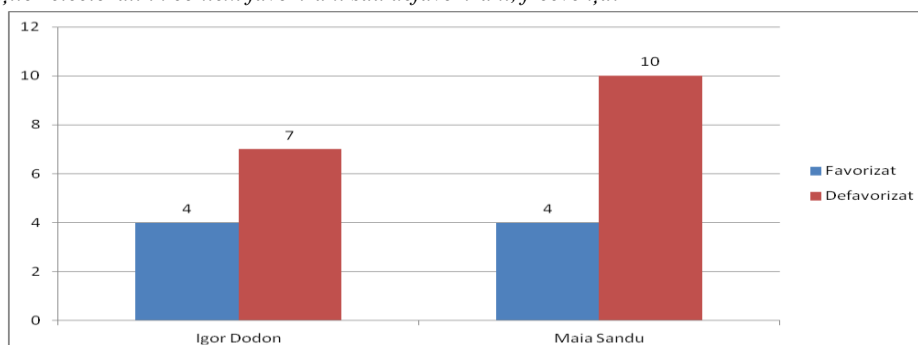
Postul N4 a difuzat în perioada de raport o emisiune cu participarea liderului PCRM Vladimir Voronin care, prin intervențiile sale, i-a defavorizat pe ambii candidați în alegerile prezidențiale. În perioada de raport, la N4 s-a menținut o rată relativ înaltă a surselor și protagoniștilor de sex feminin, care a constituit 33%. Indicatorul relativ înalt se explică prin prezența surselor de sex feminin din rândul concurenților electorali.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva gender, %.

Materialele relevante de la N4 au favorizat și defavorizat în egală măsură ambii concurenți electorali. Maia Sandu a apărut de mai multe ori în context negativ, ceea ce indică asupra unei ușoare defavorizări a acestei concurente electorale.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența.

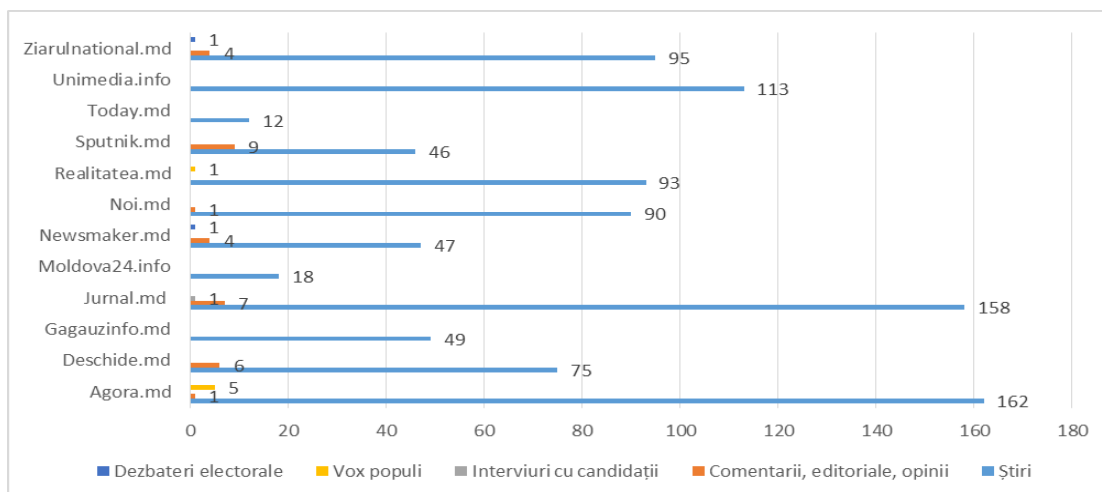
2.2 Portaluri web

Concluzii generale

În săptămâna 29 octombrie – 5 noiembrie 2016, cele 12 portaluri web monitorizate au publicat un număr record de știri în comparație cu perioada precedentă de monitorizare – 999, inclusiv un număr considerabil de știri în ziua desfășurării primului tur al alegerilor prezidențiale. În total, pe site-uri au fost publicate 958 de știri simple sau detaliate, ceea ce a constituit 95,9% din materialele relevante, 32 de comentarii, editoriale sau alte articole de opinie (3,2% din total), 6 sondaje de tip Vox Populi, 2 dezbateri electorale (Newsmaker.md și Ziarulnational.md) și un interviu cu un candidat (Jurnal.md).

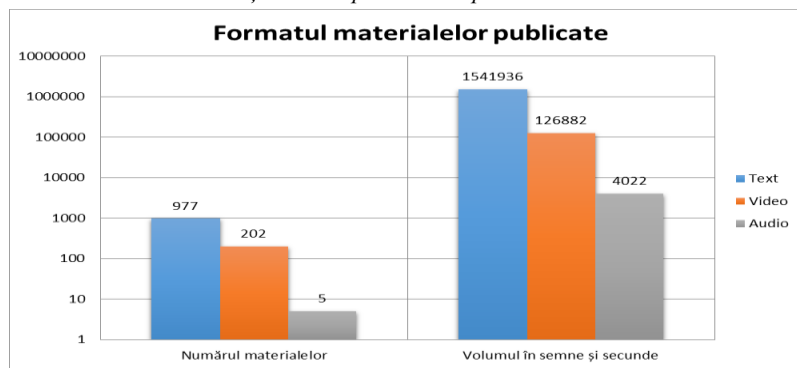
Cu 168 de știri, portalul Agor.md a devenit lider printre portaluri după numărul de articole cu caracter politic și electoral, devansând portalul Jurnal.md care în săptămâna de raport a publicat 166 de materiale relevante prezentei monitorizări. Urmează, în ordine descrescătoare: Unimedia.info (113 materiale), Ziarulnational.md (100), Realitatea (94), Noi.md (91), Deschide.md (81), Sputnik.md (55), Newsmaker.md (52), Gagauzinfo.md (49), Moldova24.info (18) și Today.md cu 12 materiale relevante prezentei monitorizări.

Numărul materialelor cu caracter electoral direct și indirect publicate în perioada 29 octombrie – 5 noiembrie 2016 pe 12 portaluri

Ca de obicei, materialele au avut format diferit, unele conținând doar text, altele având elemente de multimedia, cu imagini video sau audio atașate textului propriu-zis al articolului sau plasate pe site-uri fără text. Astfel, volumul materialelor monitorizate a fost cuantificat în semne (text) și secunde (video și audio), prezentându-se în felul următor:

Volumul materialelor cu caracter electoral direct și indirect publicate în perioada 29 octombrie – 5 noiembrie 2016 pe 12 portaluri

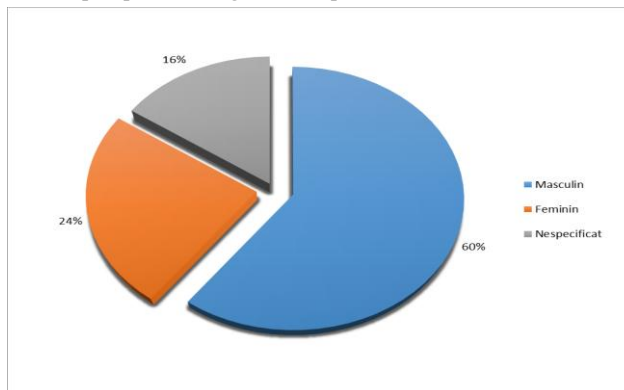

Declarațiile/acțiunile concurenților electorali și mersul procesului electoral – aceste două teme au constituit prioritatea nr.1 a politicilor editoriale ale portalurilor monitorizate în perioada de raport. Astfel, 736 de texte (73,7% din total) s-au referit la activitățile de campanie ale diferitor concurenți electorali, mediatizarea declarațiilor făcute de aceștia, a acuzațiilor reciproce, dar și a acuzațiilor venite din partea unor persoane terțe sau din partea jurnaliștilor înșiși. Alte 227 de materiale sau 22,7% din total, s-au referit la activitatea CEC și mersul votării la 30 octombrie 2016, rezultatele primului tur al alegerilor prezidențiale etc. În celelalte 36 de materiale, autorii s-au referit, în context electoral, la relațiile externe ale țării noastre, unele probleme sociale, funcționarea statului de drept, crime și corupție etc.

În total, toate cele 12 portaluri au citat 1690 de surse sau protagoniști, 838 dintre ei (49,6%) fiind politicieni, reprezentanți ai unor partide/formațiuni politice sau comunicatele partidelor (cel mai des au fost citați sau vizați, în context pozitiv sau negativ, lideri și reprezentanți ai următoarelor partide: Partidul Socialiștilor – de 218 ori, Partidul Acțiune și Solidaritate – de 189 de ori, Partidul Nostru – de 67 de ori, Partidul Liberal – de 51 de ori, Partidul Democrat – de 46 de ori, Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr” – de 41 de ori). Au mai fost citate următoarele surse: Comisia Electorală Centrală și alți reprezentanți ai autorităților electorale – de 228 de ori, experții străini și cei locali – de 130 de ori, cetățenii simpli – de 111 ori, diplomații, oficiali și observatori străini – de 87 de ori, alte instituții mass-media – de 75 de ori, societatea civilă și ONG-urile – de 57 de ori etc.

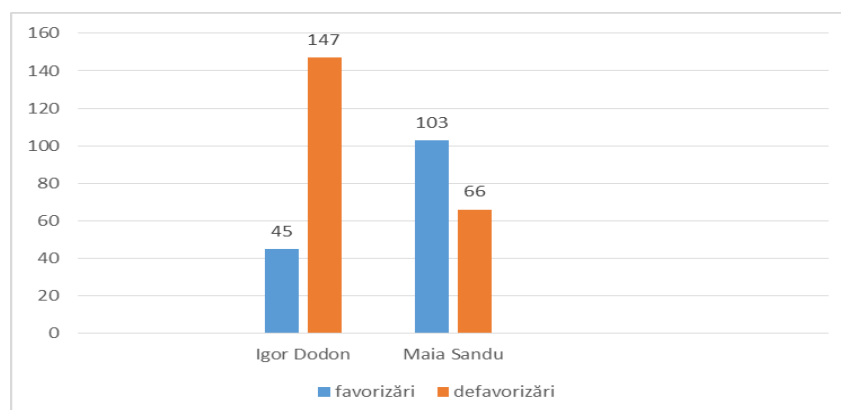
Discrepanța de gen în materialele publicate de portaluri s-a îmbunătățit nesemnificativ față de perioada precedentă de monitorizare, rata bărbaților citați ca protagoniști sau surse constituind 60% (1019 din totalul de 1690 de surse/protagoniști), iar a femeilor – 24% (410 din total); în 261 de cazuri (16% din total), sursele informației nu au fost specificate.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %, în perioada 29 octombrie – 5 noiembrie 2016 pe 12 portaluri

În ziua primului tur al votării știrile publicate de portaluri au fost, în general, echilibrate, și nu existat cazuri de favorizarea sau defavorizare evidentă a vreunui dintre candidați. În zilele următoare, în mod firesc, atenția a fost îndreptată spre cei doi candidați care vor participa la turul doi al alegerilor prezidențiale. Per total pe cele 12 portaluri monitorizate, candidatul Igor Dodon a fost prezentat de trei ori mai des în context negativ care l-a defavorizat decât în context pozitiv care l-a favorizat editorial (147 defavorizări vs 45 de favorizări). Candidata Maia Sandu a fost prezentată atât în context pozitiv, cât și negativ, predominând totuși cazurile de favorizare editorială (103 favorizări vs 66 defavorizări).

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența în perioada 29 octombrie – 5 noiembrie 2016 pe 12 portaluri

La fel ca și în perioadele precedente de monitorizare, multe portaluri au neglijat principiul pluralismului de surse, în special în cazul mediatizării anumitor acuzații la adresa candidaților, când celor vizați direct nu le-a fost oferit dreptul la replică.

www.Agora.md

În perioada de raport, portalul Agora.md a publicat un număr record de materiale relevante prezentei monitorizării – 168, inclusiv 162 de știri, un comentariu și cinci sondaje de opinii de tip Vox populi. Cele mai multe știri au fost publicate în ziua primului tur al alegerilor și în ziua următoare. În 50 de cazuri, textele știrilor au fost însoțite de imagini video, iar într-un caz – de înregistrare audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 180220 de semne (pentru texte) și 12966 secunde (pentru materialele video și audio).

În majoritatea articolelor (101 de materiale sau 60% din total) portalul a mediatizat evenimentele campaniei electorale, declarațiile făcute de candidați, acuzațiile reciproce între aceștia etc. Desfășurarea procesului electoral și activitatea Comisiei Electorale Centrale au fost reflectate în 43 de articole (25,6% din total). Celelalte informații au vizat, în context electoral, unele probleme sociale, relațiile externe ale Moldovei, activitatea administrației publice, funcționarea statului de drept etc.

Portalul a citat/vizat în total 414 surse și protagoniștii, inclusiv 234 (56,5%) – din mediul politic. De cele mai multe ori, surse sau protagoniști pentru articole au fost reprezentanții Partidului Socialiștilor (de 77 de ori) și ai Partidului Acțiune și Solidaritate (de 56 de ori), aceste partide fiind urmate, la mare distanță, de Partidul Nostru (de 15 ori) și Partidul Liberal (14).

De asemenea, au mai fost citate surse din rândul cetățenilor (63), funcționarilor electorali (37), diplomaților și observatorilor naționali și internaționali (19), administrația publică locală (de 18 ori).

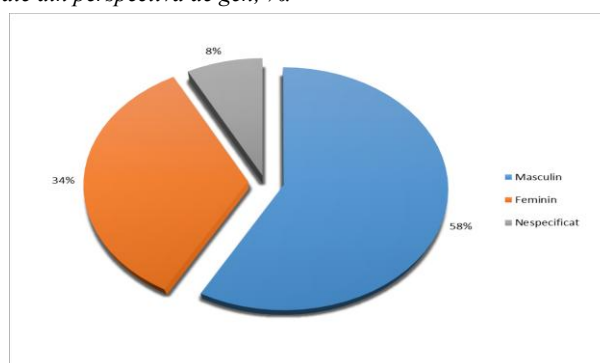
Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

Partidul Democrat din Moldova	9
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	9
Partidul Liberal	14
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	77
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	1
Partidul Nostru	15
Partidul Liberal Democrat din Moldova	9
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	7
Partidul Liberal Reformator	1

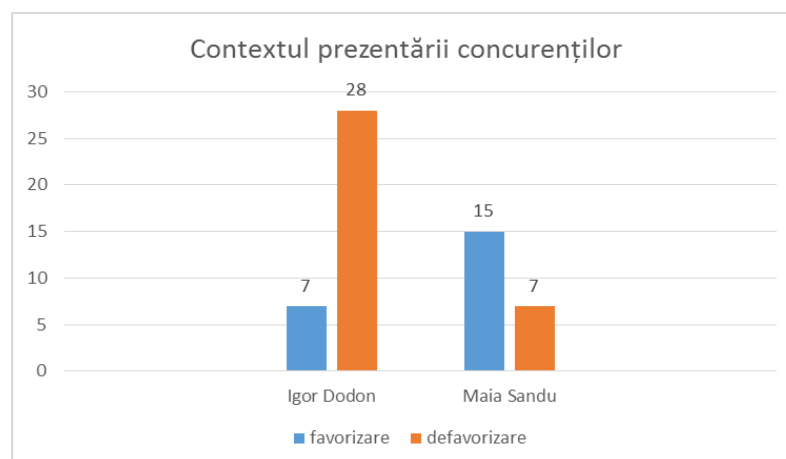
Partidul Popular European din Moldova	9
Partidul Politic „Dreapta”	8
Partidul Acțiune și Solidaritate	56
Valeriu Ghilețchi	4
Silvia Radu	7
Maia Laguta	8

Raportul de gen al surselor și protagoniștilor s-a prezentat în felul următor: 241 din totalul de 414 surse și protagoniști au fost bărbați (58%), 141 femei (34%), în celelalte 32 de cazuri (8%) sursa nu a fost specificată. Reprezentarea de gen s-a îmbunătățit semnificativ, în special datorită accederii candidatei Maia Sandu în al doilea tur al alegerilor prezidențiale.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Agora.md a păstrat și în săptămâna aceasta un comportament editorial nepărtinitor în raport cu concurenții electorali și relativ echilibrat în ce privește reflectarea evenimentelor campaniei electorale. Totodată, după numărul și frecvența aparițiilor în context pozitiv sau negativ, se poate conchide că Igor Dodon a fost mai mult defavorizat (28 de cazuri) decât favorizat (7 cazuri). În cazul Maiei Sandu, situația e diferită: numărul aparițiilor în context pozitiv (15) a fost de peste două ori mai mare decât al relatărilor care au prezentat-o în context negativ (7).

www.Deschide.md

Deschide.md a publicat în perioada monitorizată 81 de materiale relevante, inclusiv 75 de știri și 6 comentarii. Volumul total al materialelor relevante a constituit 186993 de semne (pentru texte) și 19

secunde (înregistrarea video). Toate articolele s-au referit la evenimentele de campanie electorală, procesul politic în general, declarațiile și acțiunile unor candidați.

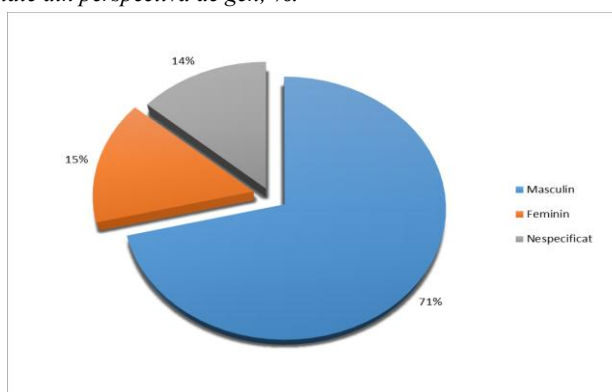
În total, portalul a citat sau a vizat 125 de surse și protagoniști, inclusiv 46 – din mediul politic, cel mai des vizați fiind candidatul și reprezentanții Partidului Socialiștilor (de 12 ori), Partidului Acțiune și Solidaritate (7 cazuri), Partidului Nostru și Partidului Liberal (câte 6 cazuri). Au mai fost citați diplomați, oficiali și observatori străini (de 20 de ori), surse de la Comisia Electorală Centrală (17), experți străini și locali (16), reprezentanți ai societății civile (9 cazuri) ș.a.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

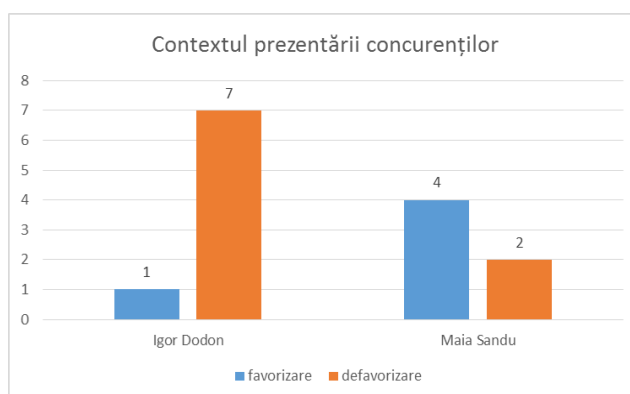
Partidul Democrat din Moldova	1
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	3
Partidul Liberal	6
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	12
Partidul Nostru	6
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2
Partidul Popular European	3
Partidul Politic „Dreapta”	1
Partidul Acțiune și Solidaritate	7
Silvia Radu	2
Maia Laguta	1

Din totalul surselor, 71% au fost bărbați (89 din totalul de 125) și numai 15% au fost femei (19), iar în alte 17 cazuri (14%) sursa nu a fost specificată.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

În săptămâna de raport, Deschide.md a mediatizat evenimentele de campanie electorală relativ echilibrat, fără preferințe editoriale evidente. După anunțarea rezultatelor primului tur de scrutin, cei doi candidați favoriți au fost prezentați în contexte diferite, de cele mai multe ori neutru. Totodată, candidatul Igor Dodon a fost prezentat deseori în context negativ (de 7 ori), fapt care l-a defavorizat.

www.Gagauzinfo.md

Gagauzinfo.md a publicat de două ori mai multe articole relevante prezentei monitorizări decât în perioada precedentă – 49, toate fiind știri, inclusiv 9 materiale însoțite de coloană video. Suprafață totală a articolelor a fost de 61833 de semne, iar imaginile video au avut o durată de 1760 secunde. Toate materialele au relatat despre unele evenimente cu conotație electorală și declarațiile candidaților.

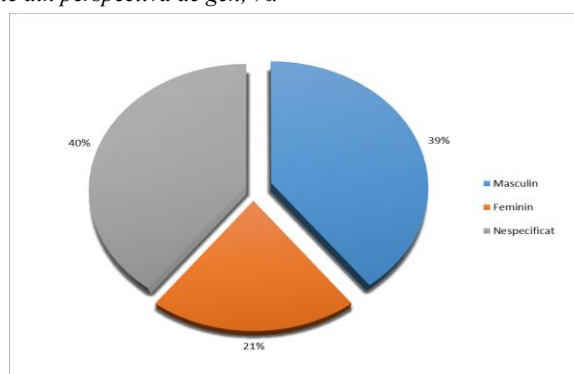
Materialele publicate au avut, în total, 48 de surse de informație și/sau protagoniști, inclusiv 12 (25%) din mediul politic, mai des fiind vizați liderii și reprezentanții Partidului Socialiștilor și ai Partidului Acțiune și Solidaritate (de câte 4 ori), ai Partidului Nostru (de 3 ori). Au mai fost citate surse din Comisia Electorală Centrală (de 18 ori), experți străini și locali (9) ș.a.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

Partidul Democrat din Moldova	1
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	4
Partidul Nostru	3
Partidul Acțiune și Solidaritate	4

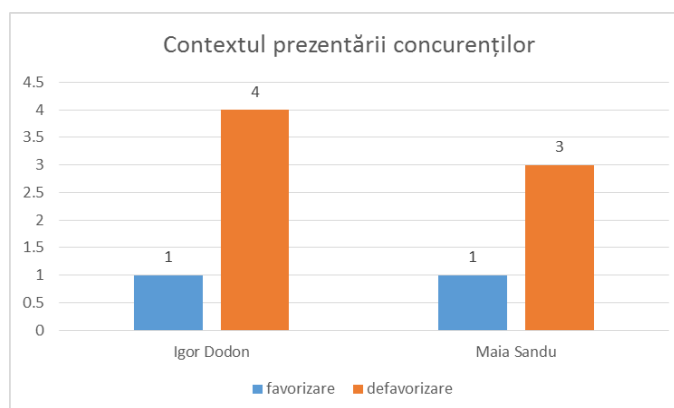
Raportul de gen al surselor și protagoniștilor în săptămâna de raport a fost de 39% bărbați (19 persoane) și 21% femei (10 persoane), genul altor 40% din surse (19 persoane) nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %

Portalul Gagauzinfo.md a publicat știri în general neutre despre campania electorală, însă în săptămâna de raport a fost inserat un articol care îl prezintă în lumină pozitivă pe candidatul Igor Dodon, inclusiv declarații/afirmații ale unor persoane care spun că îl vor susține în turul doi al scrutinului. Cu toate acestea, nu se poate afirma că portalul îl favorizează editorial, deoarece

numărul știrilor care îl prezintă pe Igor Dodon în context negativ este mai mare decât al știrilor pozitive despre el. Același lucru se poate spune și despre candidata Maia Sandu.

www.Jurnal.md

Jurnal.md a publicat 166 de articole, inclusiv 158 de știri și 7 comentarii, editoriale sau alte materiale de opinie, a mai fost publicat și un interviu cu candidata Maia Sandu. 9 materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 325892 de semne (pentru texte) și 285 de secunde (pentru materialele video).

Tematica generală a materialelor publicate a fost reflectarea selectivă a comportamentului și declarațiilor unor candidați la funcția de Președinte, mersul procesului electoral. Portalul a lansat o amplă campanie de mobilizare a cetățenilor să participe la turul doi al alegerilor prezidențiale, fiind transmise mesaje încurajatoare din partea oamenilor de artă și a altor personalități.

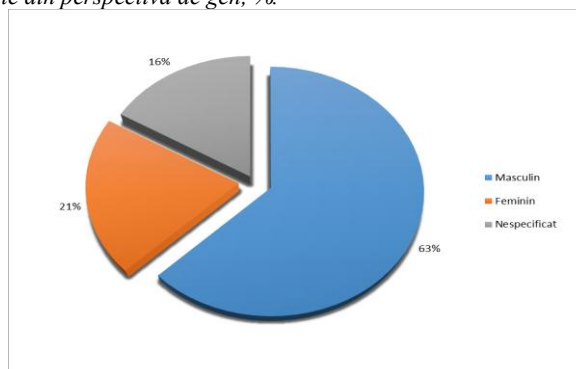
În total, portalul a citat sau vizat în materialele relevante 194 de surse și protagoniști, 70 dintre ei reprezentând politicul, de cele mai multe ori a fost vorba de lidera și reprezentanții Partidului Acțiune și Solidaritate (25 de cazuri), liderul și alți reprezentanți ai Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr” (15 cazuri). Au mai fost citați experți străini și locali (38 de cazuri), Comisia Electorală Centrală (27), cetățenii (18) etc.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

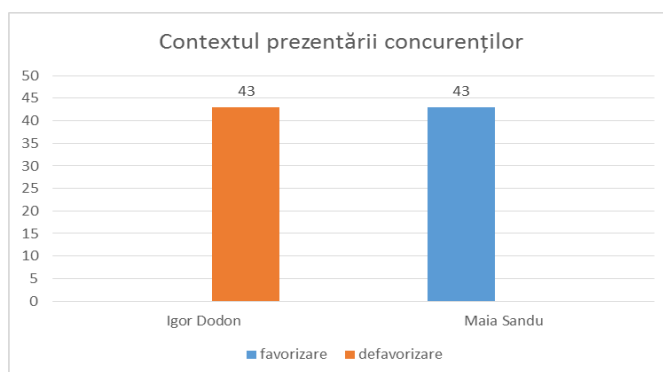
Partidul Democrat din Moldova	2
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	3
Partidul Liberal	3
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	9
Partidul Nostru	4
Partidul Liberal Democrat din Moldova	3
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	15
Partidul Liberal Reformat	1
Partidul Popular European din Moldova	2
Partidul Politic „Dreapta”	1
Partidul Acțiune și Solidaritate	25
Valeriu Ghilețchi	1
Maia Laguta	1

Reprezentarea de gen a surselor și protagoniștilor a rămas la nivelul perioadei precedente de monitorizare: 63% bărbați (122 de surse/protagoniști din totalul de 194) și 21% femei (40 de surse/protagoniste). În 16 de cazuri (32), sexul surselor nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Jurnal.md îl defavorizează direct pe candidatul Igor Dodon, care este criticat și acuzat de afaceri ilegale comune cu Vladimir Plahotniuc. În total, portalul a publicat 43 de articole care l-au prezentat pe Igor Dodon în lumină negativă. În contrast, candidata Maia Sandu este susținută de redacție și prezentată drept cea mai bună candidatură la funcția de Președinte (de 43 de ori).

www.Moldova24.info

Portalul Moldova24.info a publicat 18 articole relevante prezentei monitorizări, toate fiind din categoria știrilor; 14 materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 4269 de semne (text) și 7273 secunde (video și audio).

Din punct de vedere tematic, toate materialele s-au referit la prezentarea și interpretarea selectivă a acțiunilor și declarațiilor unor candidați, câteva articole au vizat mersul procesului electoral.

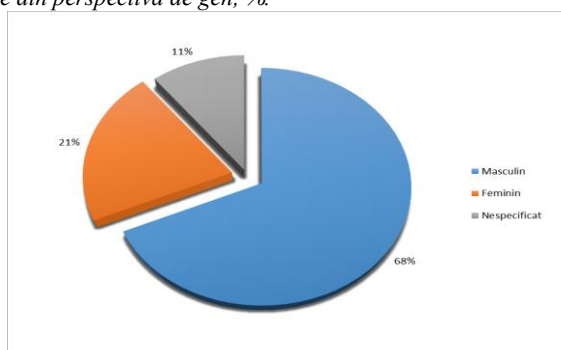
În total, portalul a făcut trimitere sau a vizat 19 surse sau protagoniști, 12 dintre aceștia fiind din domeniul politic. De câteva ori au fost citați și reprezentanți ai Comisiei Electorale Centrale.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

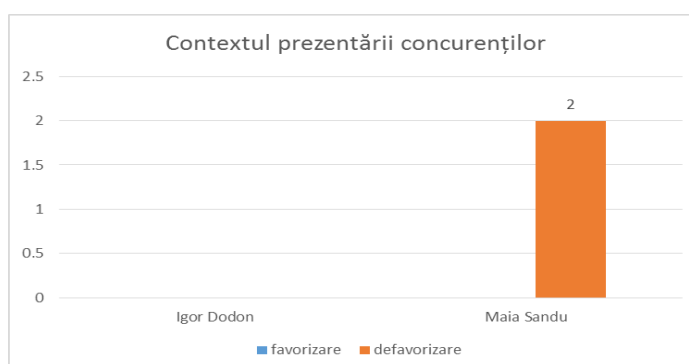
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	3
Partidul Liberal	1
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	1
Partidul Nostru	1
Partidul Liberal Democrat din Moldova	1
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2
Partidul Popular European din Moldova	1
Valeriu Ghilețchi	1
Silvia Radu	1

În săptămâna de raport, raportul de gen al surselor/protagoniștilor s-a menținut la nivelul perioadei precedente de monitorizare și s-a prezentat în felul următor: 13 bărbați (68% din totalul de 16 surse și protagoniștilor) și 4 femei (21% din total), sexul altor 2 surse (11%) nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Moldova24.info publică în continuare texte care au scopul evident de discreditaie a candidatei Maia Sandu, acuzată de minciuni și trădări în fiecare text care o vizează. Aceste texte nu întrunesc criteriile unor materiale jurnalistice obiective, nu sunt documentate din mai multe surse independente una de alta, transmit opinii și nu fapte, etichetează protagoniștii, deseori nu sunt semnate.

www.Newsmaker.md

Newsmaker.md a publicat în săptămâna de raport 52 de materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 47 de știri, 4 comentarii și o dezbatere (live text de la dezbateră, organizată de PRO TV Chișinău, cu participarea candidaților Maia Sandu și Igor Dodon); cinci materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 135808 semne (texte) și 705 secunde (video).

Marea majoritate a știrilor s-a referit la cele mai importante evenimente din scrutinul prezidențial, inclusiv în ziua primului tur, când au fost prezentate pozele candidaților care au votat, mesajul acestora după votare, reacții de pe rețelele de socializare, materiale video, grafice etc. Ulterior, au fost prezentate rezultatele oficiale și ale numărătorii paralele a voturilor, rapoartele observatorilor OSCE și a celor naționali.

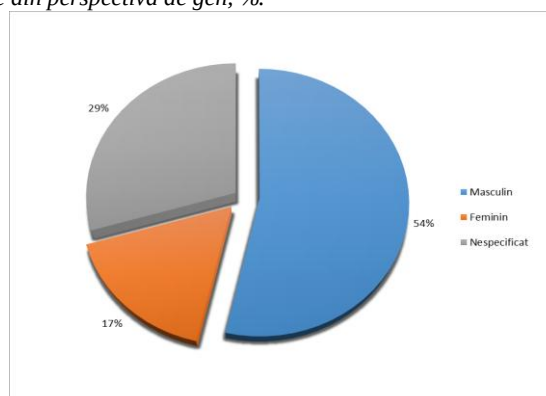
Newsmaker.md a citat sau a făcut referire la 166 de surse și protagoniști, 66 fiind lideri sau reprezentanți ai formațiunilor politice. Cel mai des au fost citați sau vizați liderul și reprezentanții Partidului Socialiștilor (de 14 ori) și ai Partidului Acțiune și Solidaritate (de 13 ori). Au mai fost citate alte surse mass-media (40 de ori), experți străini și locali (13), funcționari electorali (10) ș.a.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

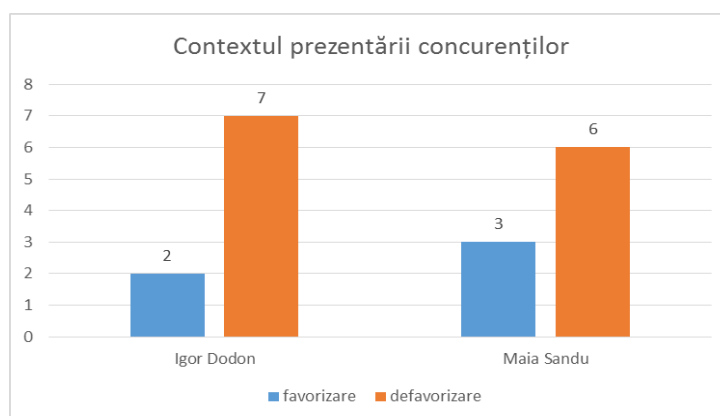
Partidul Democrat din Moldova	6
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	4
Partidul Social Democrat	1
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	14
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	2
Partidul Nostru	7
Partidul Liberal Democrat din Moldova	6
Partidul „Casa Noastră – Moldova”	2
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2
Partidul Popular European din Moldova	5
Partidul Politic „Dreapta”	1
Partidul Acțiune și Solidaritate	13
Valeriu Ghilețchi	1
Silvia Radu	1
Maia Laguta	1

Raportul de gen al surselor și protagoniștilor portalului s-a îmbunătățit față de perioada precedentă de monitorizare, constituind 54% bărbați (89 din totalul de 166 de surse și protagoniști), 17% femei (28 de surse și protagoniste), în alte 29% (49 de cazuri) sexul sursei nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Articolele publicate de Newsmaker în perioada de raport au fost echilibrate și nepărtinitoare, iar cei doi candidați care au fost prezentați în general echilibrat și în contexte diferite.

www.Noi.md

Portalul Noi.md a publicat în perioada de raport 91 de materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 90 de știri și un comentariu; 13 materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 118682 semne (texte) și 2867 secunde (video și audio).

Tematica materialelor a vizat activitățile de campanie, acțiunile și declarațiile unor candidați, mersul procesului electoral.

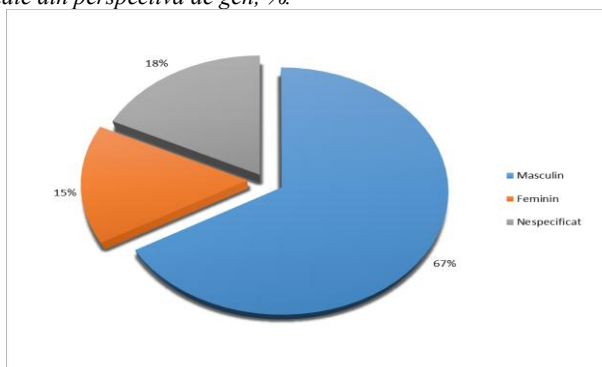
În total, Noi.md a citat sau a făcut trimitere la 96 surse și protagoniști, în 29 de cazuri a fost vorba de liderii sau reprezentanții unor partide, cel mai des citat a fost liderul și alți reprezentanți ai Partidul Socialiștilor (de 13 ori). De remarcat că lidera Partidului Acțiune și Solidaritate care a fost vizată direct și indirect de multe ori, a fost citată o singură dată. În materialele relevante ale portalului au mai fost citate surse de la Comisia Electorală Centrală (20 de cazuri), experți străini și locali (17), diplomați, oficiali și observatori străini (8), cetățeni (7) etc.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

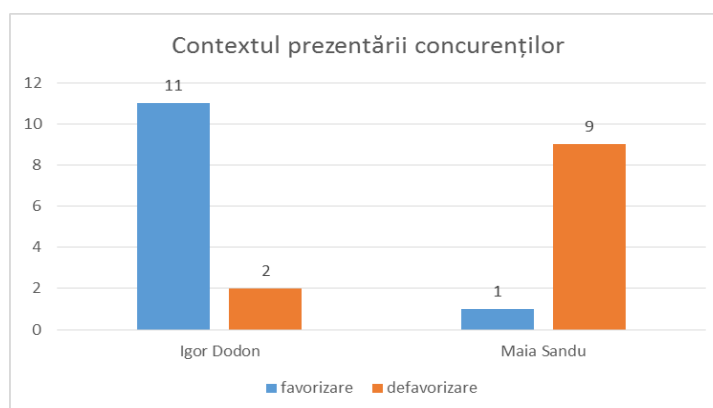
Partidul Democrat din Moldova	1
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	13
Partidul Nostru	4
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	1
Partidul Popular European din Moldova	3
Partidul Acțiune și Solidaritate	1
Valeriu Ghilețchi	1
Maia Laguta	1

Raportul de gen al protagoniștilor și surselor a rămas la nivelul perioadei precedente de monitorizare, constituind 67% bărbați și 15% femei, în alte 18% din cazuri sexul sursei nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Până la anunțarea turului doi al alegerilor, portalul Noi.md a reflectat subiectele legate de alegeri în general neutru. Ulterior, însă, politica editorială a suferit schimbări, iar principiul echilibrului editorial este neglijat de cele mai multe ori. Portalul îl favorizează direct pe candidatul Igor Dodon (11 prezentări în context pozitiv și 2 în context negativ) și o defavorizează editorial pe candidata Maia Sandu (9 prezentări în context negativ și o prezentare în context pozitiv).

www.Realitatea.md

Realitatea.md a publicat în săptămâna de raport 94 de materiale care vizează direct sau indirect campania electorală, inclusiv 93 de știri și un sondaj de tip Vox Populi (tema: ce fel de președinte își doresc cetățenii?); 44 de materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 146306 semne (texte) și 48892 secunde (video).

Materialele publicate s-au referit detaliat la evenimentele de campanie, acțiunile și declarațiile unor candidați, la mersul procesului electoral, procedurile de votare în primul tur, anunțarea rezultatelor, reacțiile publice ale candidaților, pregătirile pentru turul doi.

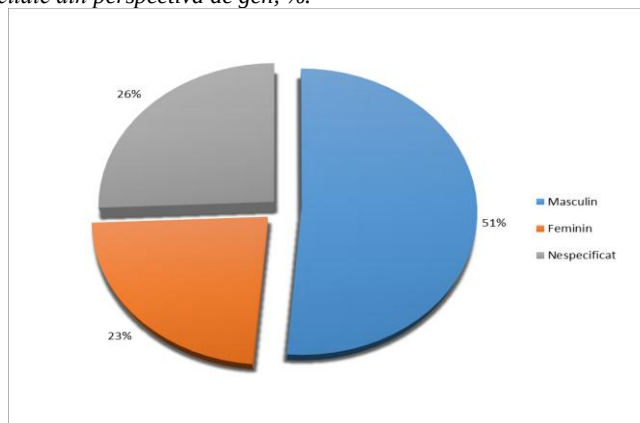
Materialele relevante au avut, în total, 113 surse/protagoniști, inclusiv 61 din mediul politic, mai des au fost citați sau vizați liderii și reprezentanții Partidului Socialiștilor, Partidului Liberal (de câte 9 ori fiecare), ai Partidului Acțiune și Solidaritate (de 8 ori). În calitate de surse au apărut deseori reprezentanți ai Comisiei Electorale Centrale (de 23 de ori), diplomați, oficiali și observatori străini (de 7 ori), reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale (de 4 ori) etc.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

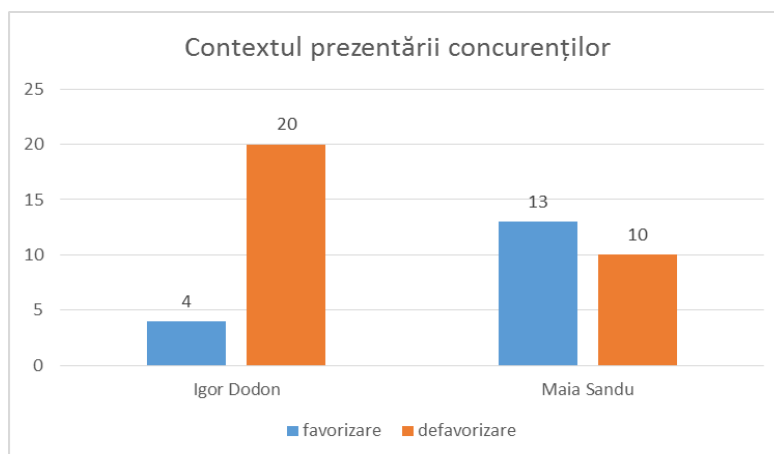
Partidul Democrat din Moldova	2
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	4
Partidul Liberal	9
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	9
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	2
Partidul Nostru	4
Partidul Liberal Democrat din Moldova	2
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2
Partidul Liberal Reformator	1
Partidul Popular European din Moldova	4
Partidul Politic „Dreapta”	3
Partidul Acțiune și Solidaritate	8
Valeriu Ghilețchi	3
Vadim Brânzan	1
Silvia Radu	3
Maia Laguta	4

Raportul de gen al surselor și protagoniștilor a fost comparabil cu perioada precedentă de monitorizare și a constituit 51% bărbați (58 din totalul de 113 surse și protagoniști), 23% femei (26), iar în alte 29 de cazuri (26% din total) sexul sursei nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Realitatea.md are un comportament editorial echilibrat, fără preferințe electorale evidente. Cei doi candidați din turul doi sunt prezentați în contexte diferite. Candidatul Igor Dodon a avut un număr mai mare de apariții în context negativ, acest lucru însă se explică prin multiplele declarații publice ale diferitor actori politici care l-au vizat în context negativ.

www.Sputnik.md

Sputnik.md a publicat în săptămâna de raport 55 de articole relevante prezentei monitorizări, inclusiv 46 de știri și 9 editoriale/comentarii; 5 materiale au fost însoțite de coloană video și 4 – de coloană audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 91667 semne (texte) și 11471 secunde (video și audio).

Temele cel mai des reflectate au vizat procesul electoral, comportamentul și declarațiile candidaților.

În total, Sputnik.md a citat sau s-a referit la 70 de surse, inclusiv 21 din mediul politic.

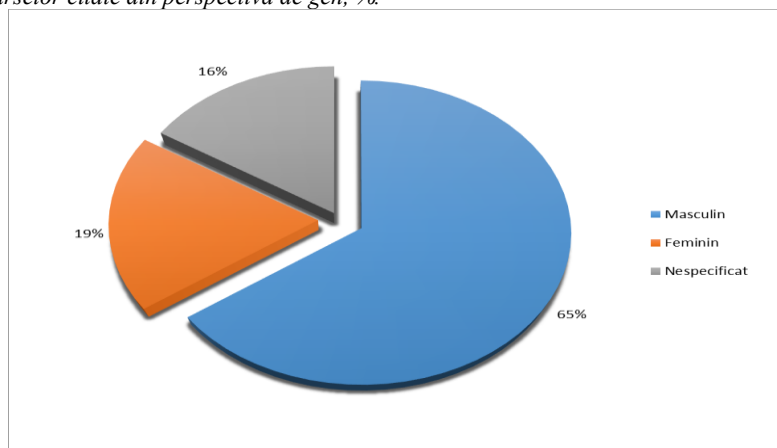
Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

Partidul Nostru	3
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	1
Mihai Ghimpu	1
Iurie Leancă	1
Igor Dodon	4
Maia Sandu	4
Dumitru Ciubașenco	1
Ana Guțu	1
Valeriu Ghilețchi	3

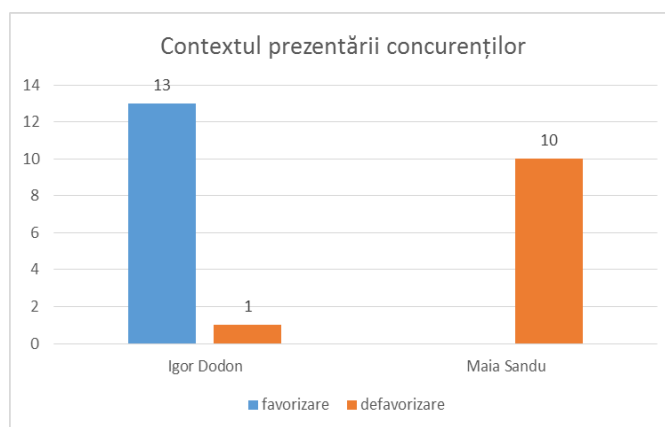
Silvia Radu	1
Maia Laguta	1

Rata reprezentării genurilor ca surse și protagoniști s-a îmbunătățit întrucâtva față de perioadele precedente de monitorizare, dar se menține discrepanța în folosul surselor de gen masculin – 65% bărbați, 19% femei, în 16% din cazuri sexul surselor nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Sputnik.md l-a favorizat editorial pe candidatul Igor Dodon și a defavorizat-o pe candidata Maia Sandu. Astfel, Dodon a apărut de 13 ori în context pozitiv și o dată în context negativ, iar Sandu – de 10 ori în context negativ.

www.Today.md

Today.md a publicat în această săptămână 12 materiale relevante prezentei monitorizări, toate fiind din categoria știrilor; două materiale au fost însoțite de coloană audio. Volumul total al materialelor a fost de 16877 de semne (articole) și 943 secune (audio).

Toate textele s-au referit, selectiv, la unii candidați la funcția de Președinte, au fost comentate și interpretate declarațiile și acțiunile acestora.

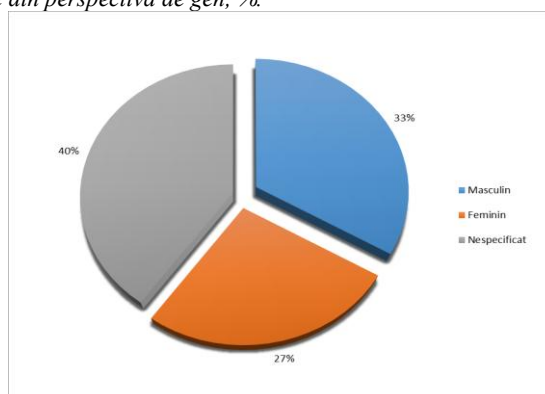
În calitate de surse și protagoniști au apărut, în total, 15 persoane, inclusiv 4 din mediul politic (3 din Partidul Comuniștilor. Reprezentanții Comisiei Electorale Centrale au fost citați sau vizați de 6 ori.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

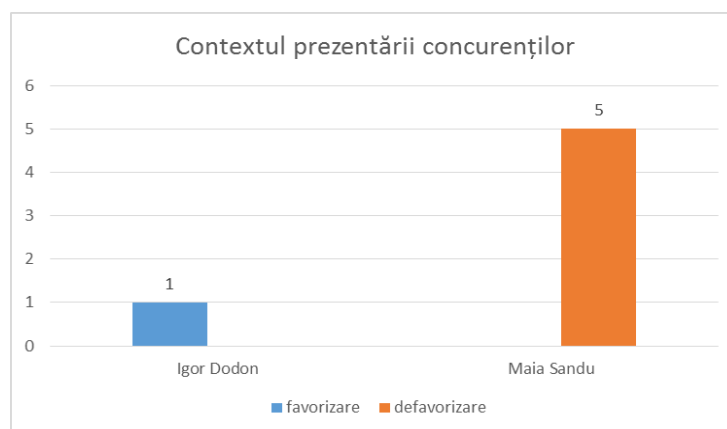
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	3
Partidul Liberal Democrat din Moldova	1

Raportul de gen al surselor și protagoniști a fost următorul: 5 bărbați (33% din total), 4 femei (27% din total), apartenența de gen a celei mai mari părți a surselor citate (6 sau 40% din total) nu a fost specificată.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Today.md a continuat să publice informații selective despre procesul electoral și candidații din turul doi al scrutinului, defavorizând-o editorial pe candidata Maia Sandu în majoritatea materialelor care au vizat-o direct sau indirect.

www.Unimedia.info

Unimedia.info a publicat în perioada de raport 113 materiale relevante prezentei monitorizări, toate fiind știri; 14 materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor a constituit 133535 de semne (pentru texte) și 6411 de secunde (pentru materialele video).

Toate articolele s-au referit la declarațiile și acțiunile de campanie ale candidaților și la mersul procesului electoral. Portalul a informat detaliat și divers despre campania electorală, votarea în primul tur și pregătirile pentru turul doi al scrutinului.

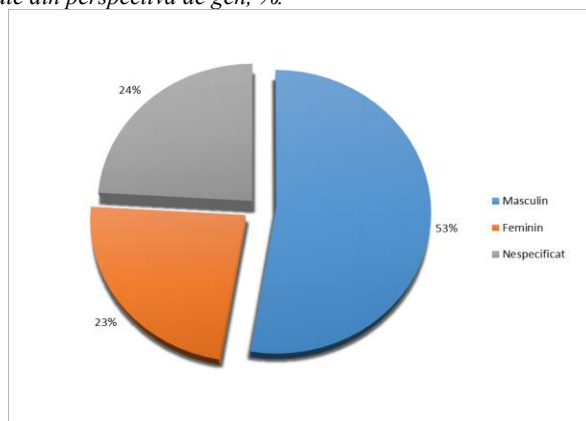
În total, Unimedia.info a citat/vizat 133 de surse și protagoniști, inclusiv 74 de persoane din mediul politic, cea mai frecventă vizibilitate au avut-o Partidul socialiștilor (17 cazuri) și Partidul Acțiune și Solidaritate (16 cazuri). Reprezentanții Comisiei Electorale Centrale au fost citați sau vizați de 23 de ori, au mai fost citați cetățeni (10 cazuri), reprezentanți ai societății civile (6 cazuri) ș.a.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

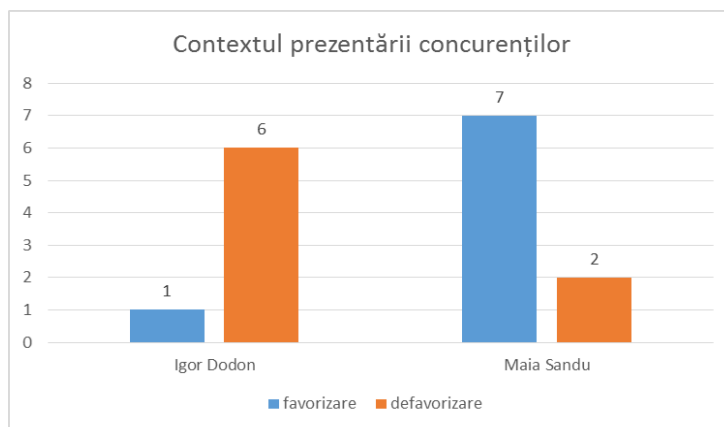
Partidul Democrat din Moldova	5
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	3
Partidul Liberal	7
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	17
Partidul Nostru	6
Partidul Liberal Democrat din Moldova	3
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	2
Partidul Liberal Reformat	1
Partidul Popular European din Moldova	3
Partidul Politic „Dreapta”	2
Partidul Acțiune și Solidaritate	16
Inna Popenco	2
Valeriu Ghilețchi	3
Silvia Radu	2
Maia Laguta	2

Raportul de gen al surselor/protagoniștilor citați sau vizați s-a îmbunătățit întrucâtva față de perioada precedentă de monitorizare, constituind 53% bărbați (70 de persoane din totalul de 133), 23% femei (31 de surse/protagoniste), iar apartenența de gen a altor 32 de surse (24% din total) nu a fost specificată.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Știrile portalului Unimedia.info au fost în general nepărtinitoare. Totodată, după numărul și frecvența aparițiilor candidaților, se remarcă favorizarea editorială ușoară a candidatei Maia Sandu, prezentată în context preponderent pozitiv, și defavorizarea candidatului Igor Dodon, prezentat mai des în context negativ.

www.Ziarulnational.md

Ziarulnational.md a publicat în perioada de raport 100 de materiale relevante prezentei monitorizării, inclusiv 95 de știri, 4 comentarii și o dezbatere electorală (retransmiterea dezbaterilor organizate de PRO TV Chișinău cu participarea Maiei Sandu și a lui Igor Dodon); 36 de materiale au fost însoțite de coloană video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 139854 semne (texte) și 37312 de secunde (video).

Materialele s-au referit la acțiunile/declarațiile candidaților la funcția de Președinte rămași în cursă și la derularea procesului electoral.

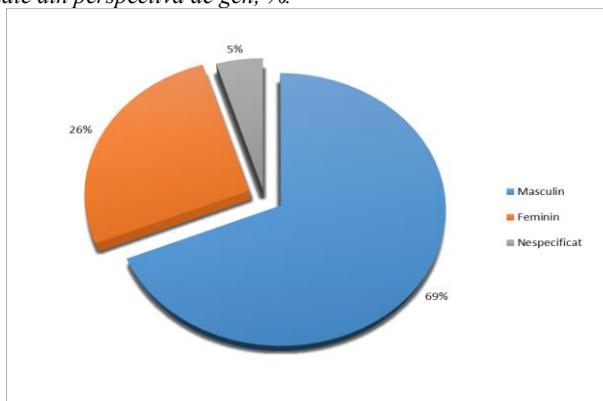
Numărul total al surselor și protagoniștilor citați sau vizați de Ziarulnational.md a fost cel mare dintre portalurile monitorizate – 297, inclusiv 208 persoane care provin din mediul politic. Cel mai des au fost citați/vizați liderii și alți reprezentanți ai Partidului Socialiștilor (de 63 de ori) și ai Partidului Acțiune și Solidaritate (de 59 de ori). Au mai fost citate surse de la Comisia Electorală Centrală (de 26 de ori), reprezentanți ai societății civile (15), experți străini și locali (11) etc.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

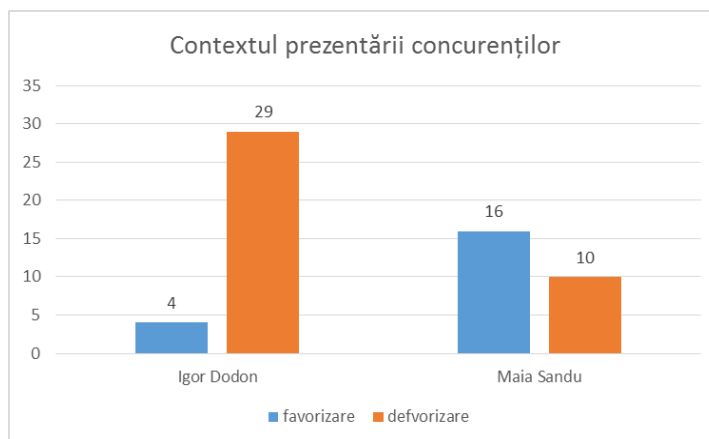
Partidul Democrat din Moldova	19
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	8
Partidul Liberal	11
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	63
Mișcarea social-politică „Ravnopravie”	1
Partidul Nostru	14
Partidul Liberal Democrat din Moldova	4
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	7
Partidul Popular European din Moldova	6
Partidul Politic „Dreapta”	4
Partidul Acțiune și Solidaritate	59
Valeriu Ghilețchi	3
Vadim Brânzan	2
Silvia Radu	3
Maia Laguta	4

În calitate de surse/protagoniști au fost citați sau vizați preponderent bărbații (204 sau 69% din totalul de 297), femeile au apărut în calitate de protagoniste sau surse de informație în 79 de cazuri (26% din total), în 14 cazuri (5% din total) apartenența de gen a surselor nu a fost specificată.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

În știrile publicate de Ziarulnational.md se remarcă o tendință clară de defavorizare editorială a candidatului Igor Dodon (29 de apariții în context negativ), iar candidata Maia Sandu a fost prezentată în context diferit, mai des pozitiv (16 cazuri) decât negativ (10 cazuri).

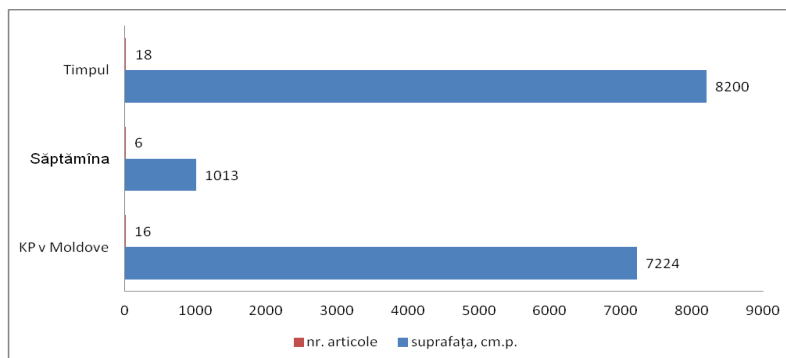
2.3 Presa scrisă

Concluzii generale

În perioada 29 octombrie – 5 noiembrie 2016, ziarele monitorizate au publicat, cumulativ, 40 de articole care au vizat direct sau indirect alegerile prezidențiale, de două ori mai puțin față de perioada precedentă de monitorizare. Ziarul *Panorama* nu a apărut în săptămâna după primul tur al alegerilor. Suprafața totală a articolelor relevante a constituit 16.437 centimetri pătrați.

Cele mai multe materiale relevante au apărut în săptămânalul *Timpul* (18 texte cu suprafața totală de 8200 cm.p.) și cotidianul/cinci apariții pe săptămână *KP v Moldova* (16 texte cu suprafața totală de 7224 cm.p.), iar revista *Săptămîna* a publicat 6 articole relevante prezentei monitorizări cu suprafața totală de 1013 cm.p.

Numărul și suprafața materialelor cu caracter electoral direct și indirect publicate în perioada 29 octombrie – 5 noiembrie 2016 în 3 ziare

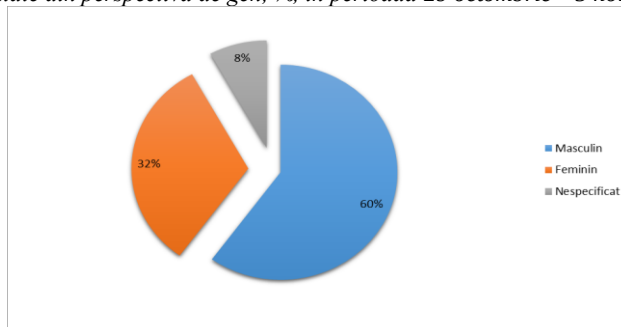

Opiniile au continuat să prevaleze în fața știrilor. Astfel, 62% din numărul total de articole (25 din numărul total de 40) și 72% din suprafața rezervată de ziarele monitorizate tematicii electorale (11.817 cm.p. din suprafața totală de 16.437 cm.p.) au fost ocupate cu editoriale și alte articole de opinie. Au mai fost publicate 13 știri și 2 sondaje de tip Vox populi. Ziarul cu cea mai mare disproporție dintre volumul opiniilor și al știrilor rămâne *KP v Moldove* (în săptămâna de raport, 12 din cele 16 materiale relevante publicate în acest ziar au fost opinii și comentarii).

Cele 40 de articole publicate în ziarele monitorizate au avut în total doar 50 de surse și protagoniști, majoritatea fiind din rândul cetățenilor (18) și a experților străini și locali (9).

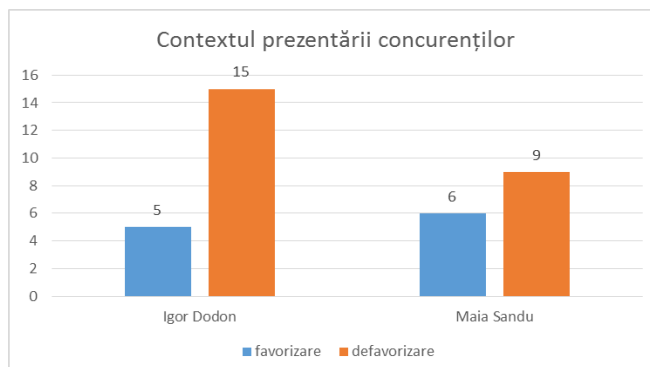
Dezechilibrul de gen al surselor și protagoniștilor ziarelor s-a diminuat întrucâtva față de perioada precedentă și a constituit 60% bărbați (50 din totalul de 60 de surse/protagoniști) și 32% femei (16 surse/protagoniste), în alte 4 cazuri (8% din total) genul sursei nu a fost specificat.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %, în perioada 29 octombrie – 5 noiembrie 2016 în 3 ziare

În săptămâna de raport, candidatul defavorizat mai des după frecvența aparițiilor și a contextului negativ în ansamblu în toate cele 3 ziare a fost Igor Dodon (15 defavorizări, 5 favorizări), iar candidata Maia Sandu a fost prezentată în diferite contexte.

Apariția concurenților electorali în context favorizant sau defavorizant, frecvența în perioada 29 octombrie – 5 noiembrie 2016 în 3 ziare

KP v Moldova

Ziarul *KP v Moldova* a publicat în perioada de raport 16 materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 12 comentarii sau alte materiale de opinie, 2 știri și 2 sondaje de tip Vox Populi. Ca și până acum, ziarul a continuat să prezinte cititorilor mai mult editoriale și articole de opinie decât știri despre evenimentele din campania electorală.

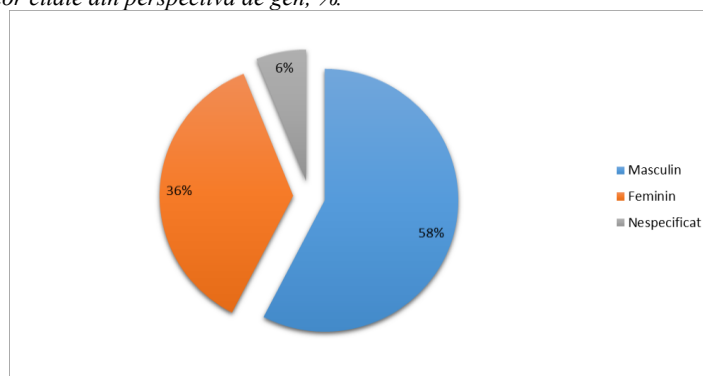
În materialele publicate, *KP v Moldova* a citat în total 33 de surse și protagoniști, inclusiv 10 reprezentanți ai unor forțe politice și concurenții în alegeri. Au mai fost citați 16 cetățeni, 4 experți străini și locali ș.a.

Frecvența apariției concurenților electorali și a actorilor politici.

Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1
Partidul Liberal	1
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	2
Partidul Nostru	2
Partidul Liberal Democrat din Moldova	1
Partidul „Platforma Demnitate și Adevăr”	1
Partidul Acțiune și Solidaritate	2

Majoritatea surselor/protagoniștilor citați sau vizați au fost bărbați (19 cazuri sau 58% din total), femeile au apărut în calitate de protagoniste sau surse de informație de 19 ori (36% din total), apartenența de gen a 2 surse (6%) nu a fost specificată. Raportul de gen al surselor/protagoniștilor s-a îmbunătățit într-o oarecare măsură față de perioada precedentă.

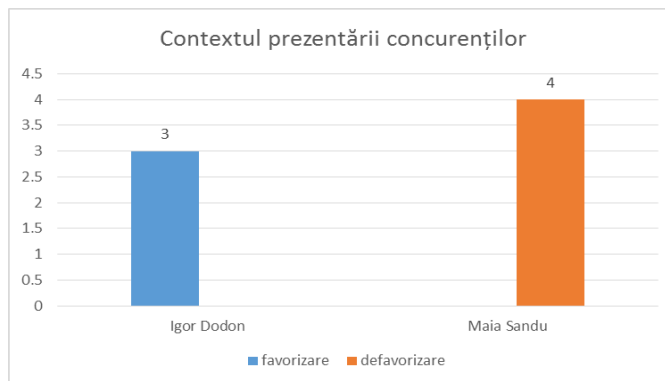
Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

KP v Moldova l-a favorizat editorial evident, direct și indirect, pe candidatul Igor Dodon. Au fost publicate mai multe materiale de agitație electorală mascată în favoarea acestui candidat. Astfel, în ultimul număr înaintea primul tur al scrutinului, pe prima pagină a fost publicată o fotografie a candidatului Igor Dodon, cu mesajul publicitar nemarcat: «И. Додон: этот ряд незаконный необходимо остановить» (traducere: „Igor Dodon: acest șir de nelegiuri trebuie oprit”) și trimitere la o pagină interioară, unde de fapt a fost publicată reclamă electorală marcată. Favorizarea s-a remarcat și în sondajul Vox Populi (la întrebarea dacă s-au așteptat la aceste rezultate ale primului tur al alegerilor, unul dintre intervievați spune că toți cunoscuții lui au votat pentru Igor Dodon și că el a sperat că Dodon va câștiga din primul tur; altă persoană spune că nu credea că se va ajunge la turul doi, deoarece era clar că va câștiga candidatul opoziției de stânga).

În contrast, candidata Maia Sandu a fost defavorizată evident în articole părtinitoare și manipulatorii. Iată câteva exemple de titluri: «Молдавские коммунисты боятся от бессилия: как политическая глупость ПКРМ приведет Санду к власти» (traducere: „Comuniștii moldoveni

turbă de neputință: cum prostia politică a PCRM o va aduce pe Sandu la putere”); «Теория лжи в Молдове: Майя Санду решила победить Игоря Додона на выборах президента при помощи вранья и манипуляций» (traducere: „Teoria minciunii în Moldova: Maia Sandu a decis să-l învingă pe Igor Dodon la alegerile prezidențiale cu ajutorul minciunii și a manipulărilor”), «Мыльный пузырь Майи Санду вот-вот лопнет: почему промежуточный успех экс-министра просвещения похоронит в Молдове «европейскую мечту» (traducere: „Balonul de săpun Maia Sandu iată-iață se va sparge: de ce succesul intermediar al fostei ministe a Educației va înmormânta în Moldova „visul european”»).

Împreună cu ediția din 5 noiembrie 2016 a ziarului *KP v Moldove*, a fost distribuită gratuit o publicație cu denumirea „Регион”, cu articole laudative despre Vladimir Putin, Evgheni Șevciuk, Irina Vlah, dar și un articol că Igor Dodon a câștigat primul tur al alegerilor prezidențiale și este mare posibilitatea să obțină o victorie finală.

Săptămîna

Revista *Săptămîna* a publicat în perioada de raport 6 materiale relevante prezentei monitorizări, inclusiv 4 știri și 2 comentarii. Volumul total al materialelor relevante a constituit 1013 centimetri pătrați.

Articolele s-au referit la procesul politic și electoral în general, au creionat portretele candidaților.

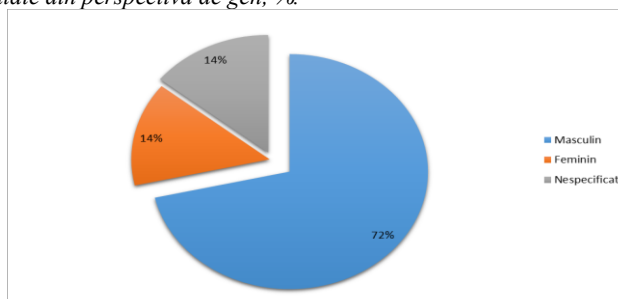
În materialele publicate, revista a citat sau a vizat 7 surse și protagoniști, inclusiv 4 din mediul politic. Au mai fost citate alte surse mass-media (de 2 ori), Comisia Electorală Centrală.

Frecvența apariției concurenților electorali și actorilor politici.

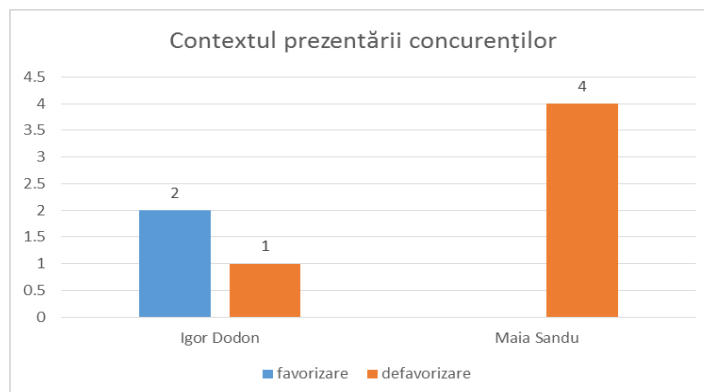
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2
Partidul Liberal	1
Partidul Nostru	1

Discrepanța de gen în materialele publicate a fost foarte mare. Astfel, 5 din cele 7 surse și protagoniști (72% din total) au fost bărbați, o singură femeie (14%), apartenența de gen a încă unei surse (14%) nu a fost specificată.

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %

Publicația a defavorizat-o editorial pe candidata Maia Sandu, în special în editorialele în care a fost etichetată („păpușa automată”, „Fecioara din Risipeni”). Candidatul Igor Dodon a fost ușor favorizat.

Timpul

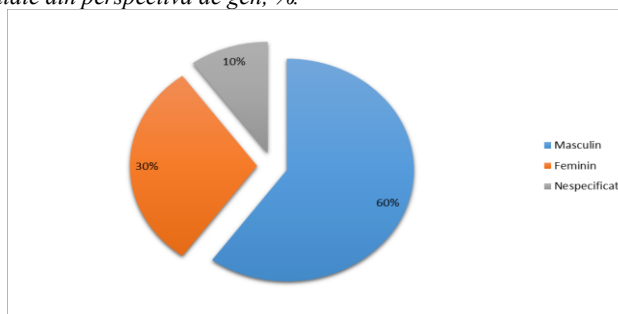
Ziarul *Timpul* a publicat în perioada de raport 18 articole care au vizat direct sau indirect alegerile prezidențiale, inclusiv 11 comentarii și 7 știri. Volumul total al materialelor relevante a constituit 8200 centimetri pătrați.

Articolele s-au referit în general la desfășurarea procesului electoral, declarațiile și acțiunile politicienilor/candidaților etc.

În materialele publicate, *Timpul* a citat 10 surse de informații, niciuna din ele nu a fost din mediul politic. Au fost citați experți străini și locali, cetățeni, CEC ș.a.

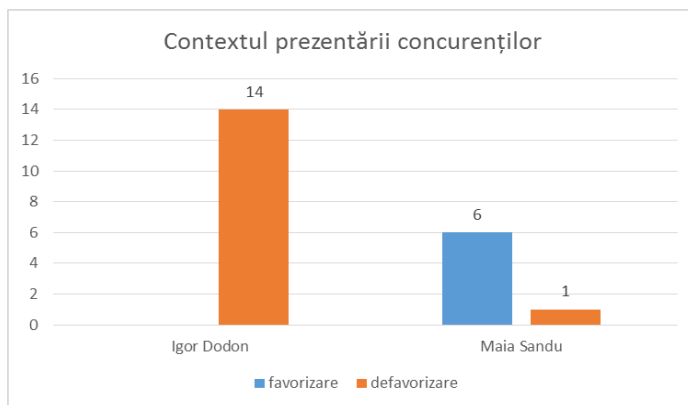
Discrepanța de gen a surselor și protagoniștilor s-a diminuat față de perioadele precedente de monitorizare: 60% (6 din 10) bărbați și 30% femei (3 cazuri).

Rata protagoniștilor și surselor citate din perspectiva de gen, %.

Timpul l-a defavorizat editorial pe candidatul Igor Dodon (14 cazuri), acesta fiind acuzat inclusiv că și-ar fi plagiat teza de doctor (material preluat de pe portalul Deschide.md).

Candidata Maia Sandu a fost favorizată vizibil, inclusiv în articole de opinie care au prezentat-o în lumină pozitivă, iar pe Igor Dodon – în lumină negativă. Într-un articol de o pagină au fost prezentate zece motive pentru care Maia Sandu merită să fie votată.

III. ANEXE. STUDII DE CAZ

Studiu de caz nr. 1: Comportamentul televiziunilor NTV Moldova și Jurnal TV în prima săptămână după primul tur al alegerilor prezidențiale.

Studiu de caz nr. 2: Agitație electorală camuflată, răspândirea falsurilor, discriminare (*Sputnik.md*)

Studiu de caz nr. 3: Manipulare prin titlu, transfer de imagine (*Moldova24.info*)